

Μακαριστός Επίσκοπος Φλωρίνης, Αυγουστίνος Καντιώτης.

Ο Μέγας Φώτιος.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, Άγιοι Άγγελοι και Αρχάγγελοι, Τίμμε Πρόδρομε. Άποστόλων ή Δωδεκάς. Πατέρες και οι Δάσκαλοι τής Έκκλησίας. Όσοι και μάρτυρες. Οι καλώς Άθλήσαντες και στεφανωθέντες, ποιήσατε πρεσβειαν του έλεηθῆναι και σωθῆναι τας ψυχας ἡμῶν.

Άγιοι πατέρες και αδελφοί. Ευχάριστο θέαμα είναι αυτό που παρουσιάζει αυτή τή στιγμή ή αίθουσα. Άντρες, γυναίκες, μικρά παιδιά. Και προπαντός νέοι κατακλύζουν τήν αίθουσαν αυτήν. Βέβαια μικρός είναι ο αριθμός, εάν συγκριθεί ο αριθμός αυτός, με τον όγκον του πληθυσμού. Με τὰ 2,3 εκατομμύρια του λαού που έχουν συσσωρευθεί εδώ στο κλειδόν αστυ στήν πρωτεύουσα τής πατρίδος. Μικρός αριθμός. Έν σχέσει με άλλας συγκεντρώσεις δαιμονιώδεις, αι οποίαι λαμβάνουν χώρα στα γήπεδα όπου παίζουν τή μπάλα, και σε άλλα άκόμα μέρη όπως συγκεντρώνονται εκείνοι οι οποίοι φανατίζονται για πολιτικās ιδέας. Μικρός ο αριθμός. Μικρόν το ποίμνιον. Άλλα άκούμε τὸ Χριστὸ νὰ λέγη. Μὴ φοβεῖσθε. Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον. Μικρὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπεράνω του μικροῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὃν παῖδες ὑμνεῖτε και ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τους αἰῶνας. Και εφόσον εἶναι ὁ Χριστὸς μαζί μας, εἴμεθα τότε ἰσχυρότεροι ἀπὸ κάθε ἄλλη πολιτικὴν, ἢ ἄλλου τινὸς εἶδους θρησκευτικὴν... Εκείνοι μὲν ἔχουν ἡγέτας ἀνθρώπους οι οποίοι σήμερα ζοῦν και αὔριον ἀποθνήσκουν. Ἡμεῖς δὲ τὸ μικρὸν ποίμνιον, ἔχουμε ἐκεῖνον τοῦ ὁποῖου ἡ βασιλεία οὐκ ἔσται τέλος. Μικρὸς ἀριθμὸς, ἀλλὰ ἰσχυρὸς ἀριθμὸς. "Ἐχετε τὰς κεραιὰς σας. Όπως τὸ ραδιόφωνο ἔχει τὰς κεραιὰς τοῦ ἀνοιχτῆς για νὰ ἀκούσει τὰ μηνύματα τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ κόσμου, ἔτσι και σεῖς ἔχετε τὰς κεραιὰς σας ἐτοίμους. Τὰ ὦτα σας. Τὰ αὐτιά σας. Και μακάριος ὁ λαλῶν εἰς ὦτα ἀκουόντων. Και ἂν δὲν ἀκούσετε ὅλοι. Και ἕνας άκόμα ἀπ' ὅλη τήν αίθουσα νὰ ἀκούση, τὰ ρήματα τής αἰωνίου ζωῆς. Τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Και ἂν ἀκούσει ἕνας και μόνον... "Ὡ τί χαρά! Ευχάριστον θέαμα. Και ὁ ἕνας άκόμα." Όχι μόνο εἰς ὀφθαλμοὺς ἀνθρώπων ἀλλὰ και ἀγγέλων. Και χαρὰ γίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπ' ἐνὶ ἀνθρώπῳ μετανοοῦντι. Και μαζί με αὐτὸν τὸν ἕνα τὸν άγνωστον. Τὸν ἀνώνυμο, που μπορεῖ νὰ σωθεῖ ἀπὸ τὸ κήρυγμα μας, ἐλπίζω και ἐγὼ νὰ εὔρω ἕλεος κατὰ τήν ἡμέραν ἐκείνη, ὅπως λέγει ἡ γραφή, ὅτι ὁποῖος ἐπιστρέψει ἀνθρωπον ἐκ πλάνης αι ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν." Ἔτσι κηρύττω με τήν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἀλαφρώσω τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν μου, και θὰ βρῶ και ἐγὼ ἕλεος κατὰ τήν ἡμέραν τή φοβερὰν της κρίσεως τοῦ Κυρίου. Συνοδεύσατε με και ἀπόψε νοερῶς, τὸ γέροντα ἐπίσκοπο εἰς τὸ ἱερὸ τοῦτο βῆμα, γιατί δὲν εἴμεθα πλέον 30, 40, 50, 60 ἐτῶν ἀλλὰ εἴμεθα πλέον γέροντες. Και ἡ μνήμη μας, και ὅλαι αι δυνάμεις, αι σωματικαι και αι πνευματικαι δυνάμεις καταπίπτουν. Και συνεπῶς νὰ μὴν εἴστε ἄδικοι κριταὶ ἂν κατὰ τή διαδρομὴν τοῦ λόγου σφάλλωμεν κατὰ τί. Εἴστε ἐπιεικεῖς κριταὶ τοῦ λόγου που θὰ ἀκούσετε ἀπόψε.

Άδελφοί μου στο προηγούμενο κήρυγμα, ἂν ἐπιτρέπεται μία σύντομος ἀνακεφαλαίωσις, δια εκείνους οι ὁποῖοι ἀπουσιάζων ἐκ τοῦ κηρύγματος τής κυριακῆς. Θὰ ἐπιτραπεῖ νὰ εἶπω τὰ ἐξῆς. Ότι θέμα μὰ ἦταν τρεῖς προσωπικότητες. Προσωπικότητες δὲ ἦταν οι τρεῖς ἱεράρχαι. Ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, και ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Εἶπαμε ὅτι προσωπικότης εἶναι ἐκείνη που ἔχει, που ἀπαρτίζεται ἀπὸ 3 στοιχεῖα. Ἀπὸ τήν διάνοιαν, ἀπὸ τήν καρδιά, και ἀπὸ τή βούληση. Ὑπῆρξαν εἶπωμε οι τρεῖς ἱεράρχαι διανοιαι φωτειναί. Ἐλαμπόμεναι ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ

Παναγίου Πνεύματος. Όπως λέγει κάποιος πατήρ, τί είναι επίσκοπος; Τί είναι ο επίσκοπος. Νοῦς ἐλαμπόμενος ἀπό τις ἀκτῖνας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μπορεῖ κανεῖς νὰ πάει σὰς σχολᾶς, νὰ ἐκπαιδευτεῖ, νὰ ξέρει τὰ γράμματα ὅλα, καὶ ὅλη τὴν Θεολογίαν, ἐὰν ὅμως δὲν ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν δύναται νὰ εἶναι πραγματικὸς επίσκοπος. Νοῦς ἐλαμπόμενος ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὑπῆρξαν λοιπὸν διανοιαὶ φωτειναί. Ὑπῆρξαν καρδίαι φλογεραί, ποῦ εἶχαν ἀγάπην. Τί ἀγάπη. Ἔρωτα! Σφοδρὸν ἔρωτα. Ἀσίγητον ἔρωτα. Πρὸς τὴν Ἁγία Τριάδα καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἀγάπην φλογεράν πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Ἦσαν ἀκόμα βουλήσεις ἰσχυραί, ἀδαμάντινοι χαρακτήρες, ποῦ σ' αὐτοὺς πραγματικῶς ἠκούσθη τὸ σύνθημα τῆς Καινῆς Διαθήκης «Ἀντιστητέ τῷ διαβόλῳ καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν». Ἦσαν ἄνδρες βράχοι. Ἀκλόνητοι μέσα εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀνθρωπίνης ἀκαταστασίας, καὶ τῶν παθῶν. Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν οἱ ἅγιοι. Μνημονεύοντες δὲ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἁγίους, ποῦ ἐξαιτίαν των, λόγον πέραν τοῦ δέοντος, εἰς τὸ τέλος ἐμνημονεύσαμε τὰ ὀνόματα τριῶν ἁγίων γυναικῶν οἱ ὁποῖαι ἐγέννησαν τοιοῦτους γίγαντας. Ἄν ἐμεῖς ἐνθυμήθημεν τὴν μητέρα τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, τὴν Ἐμμέλεια. Ἐνθυμήθημεν τὴν μητέρα τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, τὴν Νόννα. Ἐνθυμήθημεν τέλος τὴν μητέρα, τὴν ἠρωίδα ἐκείνη, τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου τὴν Ἀνθοῦσα. Ἐμμέλεια, Νόννα καὶ Ἀνθοῦσα.

Κάνουμε μικρὰν διακοπὴν. Ποῖα γυναῖκα ἀπὸ σὰς ὀνομάζεται Ἐμμέλεια; Οὔτε μία. Οὔτε μία. Ποῖα ἀπὸ σὰς τίς γυναῖκες ὀνομάζεται Νόννα; Οὔτε μία. Ποῖα ἀπὸ σὰς τίς γυναῖκες ὀνομάζεται Ἀνθοῦσα; Οὔτε μία. Σβήσαμε τὰ ἱερὰ αὐτὰ ὀνόματα. Θὰ παρακαλέσω σεῖς ὅλοι, ὅταν τὸ ἔτος αὐτὸ σας ἀξιώσει νὰ βαπτίσετε μικρὸ παιδί ὡς ἀνάδοχοι, ὡς μητέρες καὶ πατέρες, δώσετε τὰ ὀνόματα αὐτὰ τὰ 3, τῶν ἠρωίδων αὐτῶν γυναικῶν οἱ ὁποῖαι ἐκπροσωποῦν τὸ κάλλος τῆς γυναικείας ψυχῆς. Ὀνομάσατε Ἐμμέλεια. Στὴν πρώτη ὑπῆρχαν Ἐμμέλειες ὑπῆρχαν Νόνναι, ὑπῆρχε Ἀνθοῦσαι. Τώρα ἄλλα ὀνόματα, ἀσήμαντα καὶ ξένα πρὸς τὰ ἱερὰς παραδόσεις. Καὶ οἱ ἱερεῖς διαπληκτίζονται. Μόνον μιὰ κολυμπήθρα δὲν ἀνέθρεψαν ἀπάνω στὴ Φλώρινα ἐπιμένοντας ὁ ἄθεος καὶ ἄπιστος πατέρας, νὰ δώσει ὄνομα στὸ παιδί τὸ ὄνομα ξένο πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Ὁρθοδοξίαν. Ὀνομα τὸ ὁποῖον δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν... Λοιπὸν σεῖς ποῦ πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν δώσατε ὀνόματα. Καὶ κοντὰ στὰ ὀνόματα αὐτὰ τῶν τριῶν γυναικῶν μὴ λησμονήσετε καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ρόδης, ἐ; Θυμᾶστε τὴ Ρόδη ποῦ εἶπα.

Ταῦτα ἐν περιλήψει. Τώρα σήμερον ἀγαπητοί μου, ὅσοι εἶστε ἐδῶ ποῦ σήμερον ἡ ἅγια αὐτὴ ἡμέρα, δευτέρα Κυριακὴ τοῦ Τριωδίου, περίοδος τῆς ἀποκρεως ὅπως λέει ὁ κόσμος, τὴν περίοδον αὐτὴ λοιπὸν σήμερον, σήμερον ὅλοι ἐορτάζουμε. Ὀλοὶ ἐορτάζουμε, περίεργο πρᾶγμα. Εἶναι ἐορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων. Ἄ, Ἐορτάζομεν ὅλοι. Ὀλοὶ ἐορτάζομεν. Ὀλοὶ οἱ ἄσωτοι ἐορτάζομεν. Ἐὰν κανεῖς δὲν εἶναι ἄσωτος τότε αὐτὸς θὰ εἶναι ἄγγελος καὶ θὰ πετάει στὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ καὶ αὐτὸς φυσικὰ θὰ εἶναι ὁ πρεσβύτερος. Ἐγὼ προτιμῶν νὰ εἶμαι ἄσωτος παρὰ πρεσβύτερος (...) σκληροτράχηλος, ὁ ὁποῖος ὕψωνε τὸ σπιθαμιαῖον ἀνάστημά του, καὶ ἐκαυχάτο ἐνώπιόν του Θεοῦ καὶ ἔλεγε ἐκεῖ πέρα ὅτι οὐδὲ μιάν ἐντολή σου παρέβην. Δὲν παρέβηκα καμμίαν ἐντολήν. Μπράβο, καμμίαν ἐντολήν. Δὲν πῆρε ποτὲ κόσκινο αὐτὸς ὁ πρεσβύτερος, νὰ κοσκινίσει τὸν βίον τοῦ κατὰ βάθος καὶ πλάτος, γιὰ νὰ ἴδει τότε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ράκος ἀπὸ καθημένης. Λοιπὸν ὅλοι μας κατὰ τῖνα τρόπο εἴμεθα ἄσωτοι. Ἄσωτοι. Εἴμεθα εἰκόνες τοῦ ἀσώτου υἱοῦ τοῦ ὁποῖου σήμερον ἡ παραβολὴ ἀνεγνώσθη. Ὀλοὶ ἄσωτοι. Καὶ μακάρι νὰ δώσει ὁ Θεός. Τί βλέπωμεν εἰς τὴν παραβολὴν αὐτήν; Ὡς ἕναν κρυστάλλινον καθρέφτην βλέπωμε τρία πράγματα. Βλέπουμε πρῶτα-πρῶτα τὸ βάθος, τὸ ἀπύθμενο βάθος. Ὁ ἀτλαντικὸς ὠκεανός, πόσο βάθος ἔχει; Ἐχει 7, 8, 9, 10... Ὑπάρχει... Ἀπὸ τὴν θάλασσα τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ δύναται νὰ καταμετρήσετε. Ἀλλὰ τὸ βάθος, τὴ διαφθορὰ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας εἶναι ἀδύνατον νὰ καταμετρήσετε. Τελευταίως ψυχολόγοι ἐνεφανίσθησαν καὶ ὁμιλοῦν περὶ βάθους ψυχολογίας. Ρίψατε μέσα στὰ βάθη τῆς καρδίας σας τὸν προβολέα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τότε θὰ ἀναστενάξετε ἐκ βαθέων, ὅπως ἀναστενάξε ὁ ἄσωτος

υιός, όπως αναστέναξαν όλοι οι άγιοι. Μέσα λοιπόν μας δεικνύει σε ποιό βάθος διαφθοράς δύναται να καταντήσει ο άνθρωπος, πώς άνθρωπος. Άλλα εκ δευτέρου ρίπτοντες βλέμμα εις τó καθρέπτην αυτό βλέπουμε ότι από τó βάθος αυτό, από τó ναδίρ ούτως ειπείν, τής άθλιότητος, ένα χέρι, τó χέρι του έσταυρωμένου μας παίρνει και μας ύψώνει. Μέχρι ποϋ; Τόν πιό άμαρτωλό άνθρωπο. Τόν ύψώνει ποϋ; Μέχρι τά άστρα. Πάνω από τά άστρα. Και άκούει συναυλίες άγγέλων. "Ότι όντως τήν ώρα ποϋ μετανοεί κάτω στον κόσμο ένας άνθρωπος άμαρτωλός... Δεν είναι ψέμα. Είναι αλήθεια. Ό αντίχτυπος τής μετανοίας φτάνει μέχρι τά άστρα του ούρανοϋ. Και ότι εκεί οι άγγελοι εκεί παίρνουν χρυσές κιθάρες και παίζουσε άσματα, όλογλυκά άσματα, και χαρά γίνεται επί ενί ανθρώπω μετανοούντι, άμαρτωλῶ μετανοούντι. Μέχρι εκεί φτάνει ο άνθρωπος. Τó βάθος και τó ύψος. Ό άνθρωπος είναι βάθος άθλιότητος αλλά και ύψος. Δύναται από τó βάθος εκείνον, από τήν κοπρίαν του κόσμου μέσα, να φυτρώσουν τά ωραιότερα, όπως στην κοπριά μέσα. "Όπως στην κοπριά πάνω φυτρώνουν τά ωραιότερα τριαντάφυλλα, έτσι και πάνω στη κοπριά τής ανθρωπίνης ύπάρξεως δια τής μετανοίας φυτρώνουν τά ωραιότερα. Άμαρτωλοί, συναμαρτωλοί μου άδελφοί. Από τήν ώρα ποϋ ειπε ο Χριστός, τήν παραβολή ταύτη. Από τήν ώρα ποϋ επάνω στο Γολγοθά, σταγόνα προς σταγόνα έξεχύθει τó τίμιον αίμα του έσταυρωμένου. Από τήν ώρα που... Είς τó λεξικόν του Χριστιανοϋ, εις τó λεξικόν του Χριστιανοϋ, έσβησε μία λέξις. Είς τó λεξικόν. Δεν ξέρω τί λεξικόν έχει ο Μάρξ και ο Λένιν και οι άλλοι άνθρωποι, και οι φιλόσοφοί του κόσμου. Στο λεξικόν. "Έχουμε και μεϊς δικό μας λεξικό, οι Χριστιανοί. Σκέπτομαι να γράψω ένα βιβλίον. Τó λεξικόν του όρθοδόξου Χριστιανοϋ. Μέσα εκεί στο βιβλίον λοιπόν έσβησε ο Χριστός με τó αίμα του, πήρε γομολάστιχα και έσβησε από τó λεξικόν του Χριστιανοϋ τή λέξη άπελπισία. Δεν υπάρχει άπελπισία, όσονδήποτε άμαρτωλός και αν είσαι. Μέχρι τά βάθη τής γής, ληστής να είσαι. "Ότι να είσαι. Πόρνος, μοιχός. "Ότι να είσαι, έφόσον κλαις και μετανοείς είσαι ανώτερος από ένα πρεσβύτερό της αυτής... Άμαρτωλοί, συναμαρτωλοί μου. Μήν άπελπιστείτε. Και αν ακόμα δεν υπάρχει πουθενά να σταθοϋμε. Δεν έννοῶ... "Όχι υλικῶς, αλλά πνευματικῶς. Και αν δεν υπάρχει πουθενά να σταθοϋμε, εκεί ψηλά είναι ο Θεός. Πώς μπορούμε να άπελπιστοϋμε; Δεν φτάνει αυτό τó κήρυγμα; Φτάνει. Δεν φτάνει; Δεν χρειάζεται. Μέχρι εδώ. Δεν έπρεπε να σταματήσουμε τώρα; Να μη φτάσουμε στο άλλο κατάντημα ποϋ φτάσαμε; Αυτό φτάνει. Άμα τó εφαρμόσουμε. Αυτά τά όλίγα λόγια, ποϋ είναι μία μικρά άντανάκλασις τής παραβολής, φτάνουν. Άλλα έπειδή σάς βλέπω να έχετε όρεξη να άκούσετε. Πόση ώρα θέλετε να άκούσετε; (όμιλία με τó άκροατήριον) Άμα λέτε δυο ώρες σημαίνει ένα τέταρτο. (όμιλία με τó άκροατήριον) "Αν λέγατε μέχρι τά μεσάνυχτα θα 'λεγα και έγώ, ναί. Άλλα άμα λέτε τώρα μέχρι δυο ώρες. Άμα παρατείνωμεν τόν λόγον... Βέβαια. Τηλεόρασις; Ά, εκεί. Ραδιόφωνο; Ά, εκεί. Μπάλα; Ά, εκεί. Κήρυγμα; Ε, καλά, κήρυγμα. Έμπας περιπτώσει έγώ δέχομαι τίς δυο ώρες ίσον μισή ώρα. (όμιλία με τó άκροατήριον). Εκτός των όλίγων αυτών που είπαμε θα συνεχίσουμε τó κήρυγμα.

Έκτός της παραβολής του άσώτου υιοϋ, ποϋ είπαμε ότι όλοι έορτάζουμε, και όλοι κατá τινά τρόπο είμεθα άσωτοι σε ποικίλους βαθμούς, όλοι μας, εδώ εκτός των άσώτων, έορτάζει σήμερα και ένας άστήρ πρώτου μεγέθους ποϋ καταλάμπει τήν όρθοδοξία εις αιῶνας αιῶνων. Και αυτός ο άστήρ ποϋ λάμπει ως άστήρ πρώτου μεγέθους εις τόν ούρανον τής εκκλησίας μας, αυτός είναι ο ιερός Φώτιος, ποϋ έορτάζουμε σήμερα 6 φεβρουαρίου. Και περι αυτόϋ του ιεροϋ Φωτίου θα μοϋ επιτρέψετε να δώσω, να είπω μερικῶς λέξεις. Ό ιερός Φώτιος. Πάμε πίσω. "Ας κουνήσουμε τόν δείκτην του ώρολογιοϋ. Τó ώρολόγιο του κόσμου. "Έχει ώρολόγιο του κόσμου. Παίρνω λοιπόν όπως κινείται, τόν δείκτην στο τηλέφωνο, όπως κινείται τόν δείκτην εις τó ρολόι και βάνετε μπροστά η πίσω τήν ώρα, έτσι και γῶ τώρα κινῶ τόν δείκτη του χρόνου. Τόν κινῶ 13 μέρες πίσω; Άμα τόν κινήσω 13 μέρες πίσω, ω, θα γίνω άγιος των παλαιοημερολογητῶν θα γίνω, όπωςδήποτε. Όπωςδήποτε θα με ανακηρύξουν άγιο οι παλαιοημερολογηται. Τους συμπαθῶ. Δεν είμαι κατá

αυτῶν. Αὐτοὶ ἂν στεκόντανε μὲς στὸ ὕψος των καὶ πρόσφεραν ὀρισμένα πράγματα, θὰ εἶχαν κυριαρχήσει ἀλλὰ δυστυχῶς ὑπέπεσαν καὶ ὑποπίπτουν συνεχῶς σὲ διάφορα σφάλματα τὰ ὁποῖα δυστυχῶς εἶναι κολοσσιαῖα καὶ βλάπτουν τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, τὸν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας. Λοιπὸν δὲν κινῶ τὸν δείκτη 13 μέρες πίσω, ὅπως θέλουν οἱ παλαιοημερολογῆται. Δὲν τὸν κινῶ 13 μῆνες. Δὲν τὸν κινῶ 13 χρόνια. Μπρός! Τὸν κινοῦμε τὸν δείκτη τοῦ χρόνου, πόσα χρόνια; 1160 χρόνια. 1160 χρόνια. Ἄι γενεαὶ πᾶσαι ὕμνον τὴν ταφὴ σου. Μ' ἀρέσει αὐτὸ στὴ μεγάλη Παρασκευή, στὸν ἐπιτάφιο, γενεαὶ πᾶσαι. Ἡ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης. Ὡς κύματα ἀλλεπάλληλα, ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ χρόνου, ὕμνοῦν τὸν ἐσταυρωμένο λυτρωτὴ τοῦ κόσμου. Ἐμεῖς ἐρχόμεθα καὶ παρερχόμεθα. Ἀλλὰ ἕνας μένει εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος.

Λοιπὸν γενεαὶ πᾶσαι. 1160 χρόνια. 70 χρόνια. Ποῦ πᾶμε, ποῦ βρισκόμεθα, ποῦ πετοῦμε; Μὲ τὸ ἀεροπλάνο τῆς φαντασίας μᾶς προσγειωνόμεθα εἰς ἕνα ἀεροδρόμιον. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολη, τὴν πόλη τῶν ὀνείρων μας. Ἦτο Ἑλληνική. Ἦτο βυζαντινὴ αὐτοκρατορία. Σὲ κάποιον... Πρὸ 1160 χρόνια ἐπαναλαμβάνω, σὲ κάποιον ἀρχοντικὸ σπίτι γεννήθηκε ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι. Τὸ ἀγοράκι αὐτὸ πῶς τὸ λέγανε; Φώτιος ὀνομάσθη. Φώτιος ὀνομάσθη; Φῶς ὀνομάσθη; Ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὴν ζωὴν τὴν ὁποία ἐπρόκειτο νὰ διανύσει. Τὴν ὥρα τοῦ πρᾶγμα. Τὸ ὄνομα νὰ συμφωνεῖ μὲ τὸ πρᾶγμα. Ἀλοῖμονο σὲ μᾶς ἂν θὰ μείνει μόνο το ὄνομα. Καὶ πρέπει νὰ προσέξουμε πολὺ. Τί τὸ ὄφελος νὰ ὀνομάζεσαι Χρυσόστομος καὶ νὰ εἶσαι βλάσφημος. Καὶ ἀντὶ ἀπὸ τὸ στόμα σου νὰ βγαίνει χρυσάφι, νὰ βγαίνει σκουριά καὶ φίδια καὶ ἔρπετά. Τί τὸ ὄφελος νὰ ὀνομάζεσαι, μὲ ὄνομα Νικόλαος ὅτι ἐνίκησε. Νικόλαος θὰ πεῖ ὁ νικητὴς, ὁ θριαμβευτὴς ποῦ νικάει τὰ βάρβαρα ἔθνη, τοὺς λαοὺς, τὰ πάθη τους, καὶ νὰ εἶσαι ἕνας μεγάλος ἡτημένος. Τί τὸ ὄφελος νὰ ὀνομάζεσαι μὲ ὀνόματα μεγάλα ἡρώων. Καὶ μόνον τὸ ὄνομα ποῦ δίνει ἢ ἐκκλησία μᾶς φτάνει, νὰ τὸ ἐνθυμῆσαι. Καὶ μόνον τὸ ὄνομα. Καὶ νὰ κάνεις ἀγῶνα νὰ μιμηθεῖς τὸν ἅγιον. Τὸν ἅγιον ποῦ ὀνομάζεσαι. Καὶ μόνο το ὄνομά σου φτάνει νὰ σὲ κάνει Χριστιανὸ πραγματικὸ. Πιστὸ ἀκόλουθό του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ ὄνομα λοιπὸν, Φώτιος, ἀνταποκρίθηκε πρὸς τὴν πραγματικότητα. Ὅντως Φώτιος ἀνεδείχθη. Πλήρης φῶς. Εἴσελθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Φώτιος. Κανεὶς δὲν γεννήθηκε ἀπὸ βράχο. Καὶ αὐτὸς ἀπὸ γονεῖς ἐγεννήθη. Οἱ γονεῖς του; Τί ἦσαν. Οἱ γονεῖς του. Οἱ ἅγιοι γονεῖς του. Μάρτυρες ὑπῆρξαν. Μάρτυρες; Ναί, μάρτυρες γινήκαν. Ὅπως καὶ σήμερα μὲς στὴν ἐλλάδα, αὐτὴ τὴν καημένη Ἑλλάδα. Ὑπάρχουν παιδιὰ ποῦ οἱ γονεῖς τῶν ἐμαρτύρησαν. Κατὰ τρόπον φοβερό. Καὶ ἔχουν μέσα στὴ μνήμη τους, τὰς τελευταίας στιγμᾶς τῶν μαρτύρων γονέων τους. Ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Μάρτυρες ἦταν. Ποῦ μάρτυρες;

Πέντε ἐτῶν μικρὸ παιδάκι ἔχασε τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του. Τί; Ἐδιώχθησαν. Τί; Ἐφυλακίσθησαν. Τί; Κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Γιατί; Κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον διότι ἤθελαν νὰ προσκυνοῦν τὶς εἰκόνες. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς εἰκονομαχίας. Καὶ ὅποιος δὲν προσκυνοῦσε τὶς εἰκόνες του... Καὶ τὰ ἀποσπάσματα τὰ στρατιωτικὰ των εἰκονομάχων Βασιλέων. Μπαίναν στὸ σπίτι καὶ βλέπαν ἐκεῖ μέσα τὴν εἰκόνα, ὅπως ἡ τίγρης ὀρμαεῖ ἐναντίον τῆς εἰκόνας τῶν ἀνθρώπων... Ἄν πᾶς μὲς στὰ ἄγρια, στὴν Ἀφρική καὶ βάλεις τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου μακριά. Ζωγραφίσεις τὴν εἰκόνα... Τόσο μῖσος ἔχει ἡ τίγρης ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου ὥστε ὀρμᾷ ἐναντίον τῆς εἰκόνας τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν σχίζει, τὴν κάνει χίλια κομμάτια. Τίγρης λοιπὸν αὐτοὶ τὸ μῖσος ἐναντίον τῆς εἰκόνας. Ἄρπαζαν τὶς εἰκόνες ποῦ εἶχε τὸ ἀρχοντικὸν σπίτι, τὶς ἔκαψαν. Τοὺς πῆραν τοὺς φυλακίσαν καὶ ἐμαρτύρησαν. Ἐμεινε 5 ἐτῶν ὀρφανός. Ὀρφανὸς πατὴρ καὶ μητρός. Συνδεόμενος ὅμως μὲ μεγάλα σπίτια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τόσο ἐκ μητρός, ὅσο καὶ ἐκ πατρός, καὶ ἔμεινε 5 ἐτῶν παιδί ὀρφανό. Υἱὸς μάρτυρος. Καὶ αὐτὸς ἔγινε μάρτυς καὶ ὀμολογητὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Μεγάλον πρᾶγμα ἢ οἰκογένεια. Ἡ ρίζα ἁγία καὶ οἱ κλάδοι ἅγιοι, λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ἐχει σημασία. Ἡ ρίζα εἶναι πικρά, τότε καὶ τὰ μῆλα θὰ εἶναι πικρά, καὶ τὰ ἀχλάδια πικρά. Ἐχει μεγάλη ἀξία ἢ ρίζα. Ποία εἶναι ἡ ρίζα. Εἶναι ἡ ρίζα τῶν παιδιῶν. Εἶναι οἱ γονεῖς. Μάρτυρες λοιπὸν. Μάρτυς. Ὀρφανός

έμεινε. 15 ετών, 20 ετών, ήξιώθη. Μικρό παιδί, νέος ακόμα να 'ίδει το θρίαμβον της ὀρθοδοξίας. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔλαβε τέλος ἡ ἀγρία πάλη ἐναντίον τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Καὶ μικρὸς αὐτὸς συνέψαλε μὲ τοὺς παῖδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως «τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθέ». Μικρὸς, ακόμα νέος, ήξιώθη νὰ κηδεύσει, νὰ ἐβρεθεῖ στὴν κηδεῖαν τῆς Θεοδώρας τῆς Ἁγίας, ἡ ὁποία συνετέλεσεν ὅσον ὀλίγοι εἰς τὴν ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων. Μικρὸς ἤκουσε ὅλας τοὺς ἥρωικούς ἀγῶνας τῶν προγόνων τοῦ ἐναντίον τῶν αἱρέσεων. Μικρὸς. Φῶτιος. Παιδί; Μία λέξη. Θαῦμα. Παιδί θαῦμα. Ἄ, τί εἶναι αὐτὰ ποῦ λές; Τὸ λέω ὑπὸ δύο ἐννοίας. Ὑπὸ μίαν ἐννοιαν, τὴν πρώτην ἐννοιαν. Λέγω τὴν ἐννοιαν θαῦμα διότι κάθε παιδί ποῦ γεννιέται στὸν κόσμον καὶ ἀκούεται τὸ κλάμα μὲς στὴν κούνια, εἶναι μία ἀποδείξις ὅτι ὑπάρχει Θεός. Μὴ τὸ βλέπεις ταπεινά το παιδί. Μὴ βλέπεις τὴν μίσην ἀνδρὸς γυναικός. Μὴν τὸ βλέπεις σεξουαλικῶς τὸ πρᾶγμα. Νὰ τὸ δεῖς... Ἕνα μυστήριον πρᾶγμα. Πῶς γεννιέται ἓνα παιδί, εἶναι ἓνα θαῦμα. Ἄπιστος Ρῶσος. Ἄθεος Ρῶσος, ποῦ ἔγραψε συγγράμματα. Ὅταν παντρεύτηκε καὶ ἄκουσε τὸ κλάμα τοῦ παιδιοῦ του, γονάτισε καὶ εἶπε: Ὑπάρχει Θεός. Γι' αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστο, οἰκογενειάρχαι εἶναι ὀλίγοι ἄπιστοι. Οἱ ἄγαμοι αὐτοὶ ποῦ ζοῦν μακρὰν ἀπ' τὸ Θεό, καὶ δὲν ἔχουν ἰδέα ἀπὸ αὐτὰ τὰ θαύματα τῆς θείας δημιουργίας. Εἶναι θαῦμα ἢ δημιουργία. Δόξα σοὶ τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς. Εἶναι θαῦμα. Δὲν τὸ γεννάει ὁ πατέρας καὶ ἡ μάνα. Τὸ γεννάει ὁ Θεὸς διὰ μέσου των γονέων, οἱ ὅποιοι εἶναι συνδημιουργοὶ καὶ βοηθοὶ εἰς τὸ τεράστιον, εἰς τὸ μυστηριῶδες αὐτὸ ἔργον τῆς δημιουργίας, τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. Παιδί θαῦμα.

Ἀλλὰ τὸ λέγω καὶ ὑπὸ ἄλλην ἐννοιαν θαῦμα. Ποῖαν ἐννοιαν; Δὲν ἦταν συνηθισμένο παιδί. Ἦταν ἀπὸ τὰ σπάνια παιδιὰ, τὰ ὁποῖα ὅπως ἔλεγα νομίζω καὶ εἰς τὸ προηγουμένο κήρυγμα ἔρχονται εἰς τὸν κόσμον μὲ τὴ σφραγίδα τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔρχονται μὲ ἔκτακτα φυσικὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα. Καὶ ἀποτελοῦν κάτι τὸ σπάνιον. Μέσα στὶς 100.000, 1.000.000 παιδιὰ, γεννιέται κάπου τέτοιο παιδί. Ὅπως μὲς στὸ δάσος ὑπάρχουν δέντρα ποῦ εἶναι ὑψηλότερά των ἄλλων δέντρων καὶ τὰ θαυμάζεις, ἔτσι καὶ μέσα εἰς τὰ χιλιάδες παιδιὰ, γεννιέται ἓνα τέτοιο παιδί θαῦμα. Θαῦμα ποῦ βλέπεις, βλέπεις αὐτὸ παρουσιάζεται... Καὶ αὐτὰ τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ τὰ προσέξει ἡ πατρίδα. Δὲν τὰ προσέχει. Δὲν τὰ προσέχει καὶ χάνονται τὰ κεφάλαια αὐτά. Τὰ ἐθνικὰ κεφάλαια κύριε, θὰ ἔλεγα κάποιο ὄνομα, δὲν εἶναι τὰ πετρέλαια. Δὲν εἶναι τὰ πετρέλαια. Τὸ ἐθνικὸν κεφάλαιον εἶναι τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὑπενθυμίζω. Δὲν ἀνήκω εἰς κόμματα. Ὅμιλῳ ἔξω ἀπὸ κόμματα. Θαῦμα. Παιδί θαῦμα δὲν ἦταν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ὁ ὁποῖος πῆρες τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Μενούνα καὶ τὴν ἔχτισε μέχρι τὴν Ἄγκυρα; Παιδί θαῦμα δὲν ἦταν ὁ Πλαστήρας ποῦ ἔφτασε μέχρι τὴν Ἄγκυρα; Παιδί θαῦμα. Τέτοια παιδιὰ εἶναι εὐλογία Θεοῦ. Ποῦ ἀξίζουν κύριε, νὰ μὴν πῶ τ' ὄνομά σου, περισσότερο ἀπὸ τὸ κάρβουνο καὶ ἀπὸ τὸ πετρέλαιο. Ὅλο το πετρέλαιο νὰ ἔχουμε, καὶ ὅλο το κάρβουνο νὰ ἔχουμε, δὲν ἀξίζει ἢ Ἑλλάς ὅσον ἀξίζει ἢ ἔλλας ὅταν ἔχει παιδιὰ ἥρωικά τα ὁποῖα εἶναι εἰς θέσιν νὰ μεγαλοουργήσουνε εἰς τὸν κόσμον τοῦτο. Μικρὰ ἔθνη ποῦ ἀξιώνονται νὰ ἔχουν τούτους ἀνδρας, εἶναι εὐλογημένα ἔθνη. Μεγάλα ἔθνη. Δὲν ὁμιλῳ πολιτικῶς. Ὅμιλῳ Χριστιανικῶς. Ὅταν μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ὁ Οὐίλσον ὁ Χριστιανός, ὅπως εἶναι ὁ Οὐίλσον ὅπως ἦρθε στὴν Εὐρώπη μὲ τὸ εὐαγγέλιον νὰ ὑπογράψει εἰρήνη, καὶ ἐκεῖνος, ἡ τίγρης τῆς Γαλλίας. Ὁ Κρεμανσῶ εἶπε μὲ τὸ εὐαγγέλιον δὲν ὑπογράφουμεν εἰρήνην, εἶπε στὸν Οὐίλσον τὸν Χριστιανὸν τὸ κήρυκον τῶν ἠνωμένων... Καὶ ἐὰν ὑπέγραψαν μὲ εἰρήνην σήμερον δὲν θὰ εἶχαμε δεῦτερον παγόσμιον πόλεμον, οὔτε ἄθεον κομμουνισμόν. Ἀλλὰ θεὸς ἐπεκράτει. Ἀλλὰ περιόδευσε ὁ Κρεμανσῶ. Ἡ ἀθεΐα. Ἡ Γαλλία, ἡ πατρίς τῆς ἀθεΐας καὶ ἀπιστίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ μέχρι σήμερον καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ. Δὲν ὑπέγραψαν εἰρήνην μὲ τὸ εὐαγγέλιον. Ὑπέγραψαν μὲ τὸ ἀντιεὐαγγέλιον. Μὲ τὸ μῖσος καὶ ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα. Ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Οὐίλσον πέρα στὴν Ἀμερική, τὸν ἠρώτησαν οἱ δημοσιογράφοι. Κορυφαῖος πολιτικός. Χριστιανὸς πολιτικός. Ποῖον ἀνδρα μεγάλο εἶδες στὴν Εὐρώπη; Καὶ ἐκεῖνος ἀπήντησε. Μεταξὺ των ἑκατοντάδων πολιτικῶν καὶ

διπλωματῶν διέκρινα ἕναν ἄνδρα μεγάλον. Ὁ ὁποῖος ἠγεῖται ἑνὸς μικροῦ ἔθνους. Μάλιστα, τοιοῦτοι ἄνδρες ἄς εὐχηθῶμεν. Καὶ εὐλογία τοῦ ἔθνους εἶναι νὰ ἐξέρχονται μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῶν γυναικῶν καὶ Χριστιανῶν γυναικῶν τοιοῦτοι ἄνδρες. Νὰ ἀναφέρω ἕνα; Ὑπῆρξα φοιτητής. Στὰ χρόνια τα ἐφηβικά μου εἶχαμε πολλοὺς καθηγητᾶς. "Ἐνας ὅμως ἔλαμπε." Ἐλαμπε. Ἀετός. Χρυσάετος. "Ἄν μὲ ρωτήσετε ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος θεολόγος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, θὰ ἀπαντήσω ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ μεγαλύτερος θεολόγος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος καὶ τοῦ μεθεπομένου αἰῶνος, εἶναι ἕνας ποῦ ὀνομάζεται Χρῆστος Ἀνδρουτσος, ἐκ τοῦ Πόντου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀπὸ τὴν Κίο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Αὐτὸς γεννήθηκε στὴν Κίο. "Ἐξω, κοντὰ στὴν Προύσσα. Πτωχὸ παιδί. Πέθανε ὁ πατέρας. Πέθανε ἡ μητέρα. Τὸν πήρανε καὶ τὸν κάνανε γιδοβοσκό." Ἐβοσκε τὰ γίδια. Πῶς ἀπὸ τὰ γίδια ποῦ ἔβοσκε, αὐτὸ τὸ παιδί ποῦ ἦτανε παιδί θαῦμα. Πῶς τὸ παιδί αὐτὸ ἔγινε καθηγητῆς πανεπιστημίου; Διεθνοῦς κύρους παρακαλῶ. Πῶς; Κάποιος εὐσπλαχνικὸς τὸν πῆρε. "Ἐνας δεσπότης καλός. Ἀπὸ κείνους τοὺς καλοὺς ἐπισκόπους ποῦ εἶχε ἡ Μικρὰ ἀσία. Τὸν πῆρε καὶ τὸν ἐμόρφωσε καὶ τὸν σπούδασε καὶ ἀνεδείχθη. Καὶ ὅταν ἀνέφερε τὸ ὄνομα τοῦ δεσπότη, ἔκλαιγε ὁ ἀείμνηστος καθηγητής.

Παιδί θαῦμα ὁ Φώτιος, ναί. Εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν ἦτο, ἐδίδασκε ἄλγεβρα. "Ἄλγεβρα." Ἐλυε προβλήματα ἀλγέβρας. Μάλιστα καὶ τὸν ἔκανε ἡ ἄλλη δάσκαλο, καθηγητή. Οὐδέποτε τὸν εἶδανε νά... "Ὅσο τὰ παιδιὰ ἀγαποῦν τὰ παιχνίδια, ἐκεῖνος ἀγαποῦσε ἄλλον τί τὰ βιβλία. Κάθετο. Μέχρι τὴ νύχτα, πέραν τῆς νυκτός. Ἐνήστευε ἀπὸ τὸν ὕπνον διότι νηστεία ἀπὸ τὸν ὕπνο εἶναι σοβαρώτερη. Νηστεύουν καὶ κρέας καὶ γάλα κλπ, ἀλλὰ ὁ ὕπνος εἶναι γλυκύτατος. Αὐτὸς ἐνήστευε τὸν ὕπνον. Πέρα τοῦ μεσονυκτίου. Τὰ βιβλία ἦταν στὰ χέρια του. Καὶ μελετοῦσε. Ἐδείχθη κορυφαῖος ἐπιστήμων. Ὁ μεγαλύτερος λόγιος καὶ ἐπιστήμων. Καὶ ἀστρονομία καὶ μαθηματικά καὶ ἄλγεβρα καὶ φυσικά. Καὶ ἰατρὸς ἀκόμα. Καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἰατροῦ ἤξερε θαυμάσια. Καὶ ὑπῆρξε ὁ διδάσκαλος σὲ ἡλικία 20 ἐτῶν, διδάσκαλος τοῦ μοναδικοῦ πανεπιστημίου τοῦ κόσμου ἐκείνου τῆς Μαγναύρας, ἐκεῖ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολη. Τοιοῦτος ἦτο, ὁ Φώτιος. Διδάσκαλος, καθηγητῆς λόγιος, ἐπιστήμων. Μικρός, μικρὸς Ἀριστοτέλης ἦτανε. Καὶ ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ ἀρχαίου κόσμου συνεκέντρωσε εἰς τὴν διάνοιάν του ὅλο το ἐπιστητόν. "Ὅλας τὰς γνώσεις τοῦ κόσμου ἐκείνου, οὕτω καὶ ὁ Φώτιος ἦτο μία ἀντιγραφή τοῦ μεγάλου ἐκείνου τέκνου τῆς Μακεδονίας, τοῦ Ἀριστοτέλους. Φιλόσοφος, διδάσκαλος. Ἀξιθαύμαστος. Συγκεντρώνονταν ἑκατοντάδες νέων διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν του. Τόσον εἰς τὴν λογικὴν, ὅσον καὶ στὴν ἀστρονομίαν, καὶ εἰς τὰ ἄλλα μαθήματα. Καὶ αἴφνης ἀπὸ λαϊκός, ἀπὸ λαϊκὸς παρακαλῶ, βρέθηκε Πατριάρχης. Περίεργο πρᾶγμα; Πατριάρχης. Δὲν ἦτανε, οὔτε διάκος ἦτανε, οὔτε παπὰς ἦτανε, οὔτε τίποτα ἦτανε. "Ὅταν γινόντανε, αὐτὴ στὴ μικρὰ αἴθουσα τῶν δεκατριῶν ποῦ θὰ φτιάσουν καινούργιο καταστατικὸ, μαῦρο καταστατικὸ... Λοιπὸν. Ἐκεῖ πέρα λέγανε ποιοὶ θὰ εἶναι ὑποψήφιοι ἀρχιεπίσκοποι. Λέγω, λέει μόνο δεσποτάδες. Γιατί μόνο δεσποτάδες; Γιατί καὶ καλόγεροι; Γιατί καὶ ἀρχιμανδριῖτες; Γιατί καὶ λαϊκός; Δὲν μπορεῖ νὰ βρεθεῖ ἕνας λαϊκός; Καὶ εἶναι σὰν τὸ Φώτιο; Καὶ εἶναι Ἅγιος; Καὶ κάνει θαύματα; Γιατί τάχατες ἐμεῖς μὲ τὰ ἐγκόλπιά μας δὲν πρέπει νὰ ταπεινωθοῦμε καὶ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ λαοῦ νὰ ἀναδείξουμε ἕνα καλόγερο τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἢ ἕνα ἀπλοϊκὸ κλπ.; "Ὅπως κάτω στὴν Αἰθιοπία, δὲν ξέρω ποῦ σὲ ποιά χώρα, βρήκανε ἕναν ἀσκητὴ καὶ τὸν κάνανε Πατριάρχη, καὶ ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ τὸν κάνανε Πατριάρχη ἔλαμψε κάτω στὴν ἀφρικανικὴν ἔρημον ἢ δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας; Τί τὸ κάναμε, μονοπώλιο τὸ κάναμε ἐμεῖς; Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ὅπου θέλει πνεῖ. Καὶ τὸ Πνεῦμα δὲν πρέπει νὰ τὸ περιορίζουμε σὲ καλούπια κλπ. "Ἐγινε λαϊκός. Λαϊκὸς ἔγινε. "Ἐγινε λαϊκὸς ὄν τρόπον ἔγινε λαϊκὸς καὶ κάποιος ἄλλος παρόμοιός του, ὁ περιβόητος Ἀμβρόσιος. "Ἐπαρχος ἦτο καὶ ἐκεῖνος. Διότι ὁ Φώτιος, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν του προσόντων προσελήφθη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως, καὶ ἀνεδείχθη εἰς τὰ ὑψίστα ἀξιώματα τῶν ἀνακτόρων. Μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐκεῖ πέρα, σύμβουλος τῶν ἀνακτόρων καὶ πρεσβευτῆς τῶν ἀνακτόρων. Λοιπὸν ὅπως ὁ

Ἀμβρόσιος ἀπὸ λαϊκός, καὶ ὅπως ὁ Ἀθανάσιος ἀπὸ λαϊκός, καὶ ὅπως τόσοι ἄλλοι εἰς τὴν ἔνδοξον ἐποχὴν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, γινόντανε λαϊκοί, ἔτσι καὶ αὐτὸς ἔγινε ἀπὸ λαϊκός, βοή. Δὲν ἤθελε νὰ γίνει. Ὅχι, δὲν ἤθελε. Πῶς ἔγινε;

Νὰ τί ἔγινε. Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες τὸ ἀνώμαλον Βυζάντιον, διότι πάντοτε τὸ Βυζάντιον συνέβησαν τραγικὰ γεγονότα, δὲν ἔχω καιρὸ νὰ τὸ ἐξηγηθῶ. Ἔπεσε ἓνας αὐστηρὸς Πατριάρχης, ὁ λεγόμενος Ἰγνάτιος καὶ κατόπιν δημιουργήθηκε κενὸν εἰς τὸν Πατριαρχικόν. Καὶ ἔπρεπε νὰ συμπληρωθεῖν ἡ θέσις. Δὲν μποροῦσε νὰ μείνει καινὴ ἡ θέσις. Ἀδίκως ἢ δικαίως ἐὰν ἐξεβλεῖτο ὁ Ἰγνάτιος, δὲν μποροῦσε νὰ μείνει ἐπ' ἄπειρον ὁ θρόνος καινός. Ὁ Φώτιος οὐδεμίαν ιδέαν εἶχε νὰ γίνει ἐπίσκοπος. Οὔτε Πατριάρχης ἀκόμη περισσότερο. Λοιπὸν. Ἀλλὰ ὅταν τοῦ εἶπαν νὰ γίνει Πατριάρχης ἄρχισε νὰ κλαίει σὰν μικρὸ παιδί. Ἐγώ; Ἐπουδενὶ λόγω. Τίποτα. Καὶ ἔστησε φρουρά. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἔστησε φρουράν. Φρουράν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἦτο πλέον αἰχμάλωτος καὶ δὲν μποροῦσε. Λαός, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ φίλοι τοῦ Ἰγναντίου ποῦ εἶχε ἀρκετοὺς φίλους, καὶ αὐτοὶ προτιμοῦσανε τὸν Φώτιον. Καὶ ἔτσι ὁ Φώτιος, βία τοῦ αὐτοκράτορος, βίαν τοῦ λαοῦ, βίαν τοῦ κόσμου ὅλου ἀνῆλθε εἰς τὸ Πατριαρχικὸν θρόνον. Τὰ λέγω αὐτὰ διότι ὁποῖος διαβάζει τὸν βίον του. Κατόπιν στᾶς μεγάλας μάχας ποῦ ἔδωσε ὁ Φώτιος ἐναντίον τοῦ Παπισμοῦ, οἱ ἐχθροὶ του τί λέγανε; Τί λέγανε; Σὰν μπάλλα τὸν κτυποῦσανε. Δὲν εἶχαν τίποτα νὰ τὸν κατηγορήσουν. Δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν κατηγορήσουν οὔτε γιὰ ἀνηθικότητα, οὔτε γιὰ φαυλότητα, οὔτε γιὰ ἄλλα ἀμαρτήματα διότι ἦτο ἥλιος λάμπων τῆς Ὁρθοδοξίας. Τί τοῦ πετοῦσαν συνεχῶς; Ἀντικανονικῶς, ἀντικανονικῶς, ἀντικανονικῶς, φωνάζανε. Ἡ μπάλλα τοῦ διαόλου. Αὐτὴ τὴ λέξη φωνάζανε ἐναντίον τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Αὐτὴ τὴ λέξη φωνάζανε ἐναντίον τοῦ Χρυσοστόμου. Καὶ αὐτὴ τὴ λέξη ἐφωνάζανε, ὅτι τάχα ἀντικανονικῶς. Διότι κατάλαβε θρόνον, ζῶντος τοῦ ἐπισκόπου Ἰγναντίου, ὄντως ἐξορίστου. Ναὶ ἀλλὰ κύριοι ἐξετάστε, ἤθελε νὰ γίνει; Δὲν ἤθελε νὰ γίνει. Τὸ ἐπεδίωξε; Συνήγησε, ἐπεδίωξε νὰ πέσει ὁ Ἰγνάτιος; Ἦτο ἐν γνώσει τῆς σκευωρίας, ἡ ὁποία ἐξεφάνθει ἐναντίον τοῦ ἀγίου ἐπισκόπου Ἰγναντίου; Ὅχι. Ἀπόδειξις ὅτι μὲ τὸν Ἰγνάτιο εἶχαν μεγάλη φιλία στὸ τέλος. Καὶ ἀπέθαναν συμφιλιωμένοι. Καὶ εἶναι ἀμφοτέροι ἅγιοι εἰς τὸ μικρὸν (...) τῆς ἐκκλησίας στὸ ἀγιολόγιο. Λοιπὸν δὲν ἤθελε νὰ γίνει. Βία συνεπῶς κατέλαβε τὸν θρόνον, οὕτως καὶ ὑπῆρξεν κανονικὸς μητροπολίτης, ἐπίσκοπος ἔγινε. Σὲ πόσες μέρες; Σὲ ἕξι μέρες. Τὴν πρώτη μέρα αὐτὸς ὁ σοφός, αὐτὸς ὁ πλουσιωτάτης οἰκογενείας, αὐτὸς ποῦ μποροῦσε νὰ γίνει καὶ αὐτοκράτορας ἀκόμα. Αὐτὸς ποῦ θὰ μποροῦσε νὰ ἔχει κοσμικὴ δόξαν, τὰ ἠρνήται ὅλα καὶ ἐφόρεσε... Ποῖο ἐφόρεσε; Τὸ ράσο! Τὸ τιμημένο ράσο. Τὸ ἔνδοξο ράσον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Γιατί μιὰ τρίχα ἀπὸ τὸ ράσο αὐτό, μιὰ κλωστή ἀπὸ τὸ ράσο, ἔχει ἀξία περισσότερο ἀπὸ χλαμύδας καὶ πορφύρας βασιλικᾶς. Τὴν ἄλλη μέρα ἔγινε ἀναγνώστης. Τὴν ἄλλη μέρα ἔγινε διάκονος. Τὴ μεθεπομένη ἔγινε πρεσβύτερος καὶ μετὰ, 25 Δεκεμβρίου, ἀλησιμόνητος ἡμέρα. Τὸ 857 ὅλη ἡ πόλις ἦτο στὸ πόδι. Στὸν μεγάλον ναόν, τὸ καύχημα τῆς ὀρθοδοξίας. Τὴν ἀγία Σοφία ποῦ χωράει 30, 40 χιλιάδες. Ρόδι νὰ πεφτε δὲν ἔπεφτε κάτω. Γεμάτος ὁ ναός. Ἀπέραντος, γυναικωνίτης, μικρὰ παιδιὰ. Φώτιον, Φώτιον, Φώτιον! Καὶ ὁ τροῦλος ἀναστέναζε ἀπὸ τὰ βροντόφωνα αὐτά. Ἄξιος, ἄξιος. Σπανίως ἱεράρχης ἐχειροτονήθει μὲ τόσας ὁμοβροντίας, ζητωκραυγᾶς ὅπως ὁ Φώτιος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνη. Καὶ ἔγινε πατριάρχης. Ἀνῆλθε εἰς τὸν θρόνον. Νὰ διηγηθοῦμε τὸν βίον του; Τὰς ἡμέρας, τὰς νύχτας, τοὺς πολέμους, τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους διεξήγαγε ὁ ἱερός Φώτιος; Μὲ λίγας λέξεις. Ἐφάνη ἀντάξιος τῆς ἱερᾶς παραδόσεως. Ἐφάνη ἀντάξιος ἐκείνων τοὺς ὁποίους διεδέχθη. Χρυσοστόμου, Γρηγορίου, Ταρασίου καὶ ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ὀρθοδοξίας μας.

Τί ἔπραξε; Θὰ μὲ ρωτήσετε τί ἔπραξε. Θὰ σᾶς εἰπῶ δι' ὀλίγον. 1, 2, 3, 4 καὶ τελειώνω. Τὸ ἓνα. Λοιπὸν. Τὸ πρῶτο το ὁποῖον ἔκανε ὁ ἱερός Φώτιος. Ὑπεστήριξε τὰ γράμματα. Ποῖα γράμματα; Ὑπάρχει διαφορά, γράμματα. Ὅχι τὰ ἄθεα γράμματα. Διότι ὅπως σᾶς εἶπα καὶ ὅπως ἔλεγε ὁ

Παπουλάκος... Από κάτω από τή Μάνη, πρέπει νά έορτάσωμεν τόν Παπουλάκο. Θα σᾶς μαζέψω μία μέρα καί νά ψάλουμε τήν ἀκολουθία τοῦ Παπουλάκου, ἀγίου ἀνδρός. Ποῦ ἀκόμα οἱ γριές στή μάνη θυμοῦνται τόν Παπουλάκο. Καί εἶπε ὁ Παπουλάκος ὅτι τὰ ἄθεα γράμματα θά καταστρέψουν τήν Ἑλλάδα. Καί ἔκλαιγε. Καί ἔκλαιγε. Ἔκλαιγε γοερῶς. Δέν ὑπεστήριξε λοιπόν τὰ ἄθεα γράμματα. Ὑποστήριξε τὰ γράμματα ποῦ ὑποστήριξε ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλός. Τὰ γράμματα ἐκεῖνα τὰ ὑπεστήριξε μεγάλοι πατέρες καί οἱ δάσκαλοι τῆς ἐκκλησίας. Καί ὅπως ἔλεγε ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ὅταν ἀνοίγει ἕνα σχολειό, κλείνει μία φυλακή. Τώρα ἀντιθέτως. Ὅταν ἀνοίγει ἕνα σχολειό ἄθεο, ἀνοίγει μία φυλακή. Μάλιστα. Φοβερόν, τὰ ἄθεα γράμματα. Πηγὴ πάσης ἀδικίας εἰς τὸ ἔθνος. Ἐκ τῶν ἀθέων καί ἀπίστων θά προέλθει ἡ καταστροφή, ὄχι μόνο τῆς Πατρίδος, καί τῆς ἀνθρωπότητος ὀλοκλήρου. Ὑπεστήριξε τὰ γράμματα. Συνέγραψε βιβλία σοφά. Λεξικά καί ἄλλα βιβλία. Πρὸ 10, πρὸ 20 ἐτῶν ἐπάνω στή Ζάβορδα, πέρα ἀπ' τὸν Ἀλιάκμωνα ποταμό, εἶναι ἕνα μοναστηράκι. Ἀετοφωλιά εἶναι. Ἀετοφωλιά. Πάνω κεῖ. Ἀετοφωλιά, πάνω κεῖ. Θαυμάζει κανεὶς πῶς ἐπάνω εἰς τὸ ψηλό, ἀπὸ κάτω βλέπεις καί ρέει ὡς χρυσός, ὡς ἀργυροῦς ποταμός, ρέει ὁ Ἀλιάκμωνας μὲ τὰ ὀρμητικά του ρεύματα. Καί πάνω ἐκεῖ στὸ ὕψος ἠσκήτεψε ὁ Ἅγιος ἐκεῖνος, ὁ Ἅγιος Νικάνωρας, ὁ θαυματουργός. Ἐκεῖ στή σπηλιὰ τοῦ ἀγίου Νικάνωρος, ἕνα δικό μου πνευματικὸ παιδί, ὁ κύριος Ζάκος. Μόνον μποροῦσε ὅπως εἶναι σκληραγωγημένος κατόρθωσε νά ἀναριχηθεῖ μὲ σκοινιά καί νά μπεῖ μέσα ἐκεῖ στή σπηλιὰ, καί νά βρεῖ ἕνα βιβλίον. Σπανιότατο βιβλίον. Ἄγνωστο βιβλίον τοῦ ἱεροῦ Φωτίου τὸ ὁποῖο θά τὸ ἐκδώσουν τώρα τὸ πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης. Σοφὸς λοιπὸν ἦτο ἐκεῖνος. Ἐγραψε συγγράμματα. Ὑπεστήριξε τὰ γράμματα. Ὑπεστήριξε ἀκόμα τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Διέταξε νά ἀκούγεται τὸ κήρυγμα σὲ ὅλους τοὺς ναοὺς, τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἦτο δὲ ὁ ἴδιος ἕξοχος ρήτωρ. Ἐξεφώνησε 80 ὀμιλίες ὅσες σώζονται, αἱ ὁποῖαι διεκρίνοντο ὄχι μόνο δία τὰ νοήματά των ἀλλὰ τὴν καλλιπέπεια. Ἐφάμιλος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἐν πολλοῖς.

Μάλιστα. Τί ἄλλο ἀκόμα ἔκανε; Πολέμησε τὰς αἱρέσεις. Τὰ λείψανα τῶν εἰκονομάχων ὡς ἀκόμα καί μίαν αἴρεσιν τῶν Μανιχαίων ἡ ὁποία κατέρριπτε τὸ δόγμα. Τὰ δόγματα τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τέλος ὑπεστήριξε. Τί ὑποστήριξε; Μὲ θέρμην. Μὲ πολὺ θέρμην καί μὲ ζῆλον πολὺ. Ὑπεστήριξε τὴν ἱεραποστολή. Τὴν ἐσωτερικὴν καί ἐξωτερικὴν ἱεραποστολή. Τότε τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ποῦ ἐδῶ στήν Ἑλλάδα κίτσαμε Παρθενῶνας καί ἅγιες Σοφίες. Δέν τοὺς κατηγοροῦμεν. Στὰ Βαλκάνια, στή Βουλγαρία ζούσανε στίς σπηλιές σὰν ἄγρια θηρία καί τρώγανε βελανίδια. Καί δέν εἶχαν ἰδέα ἀπὸ Θεοῦ. Οὔτε γράμματα οὔτε ἀλφάβητο. Σὰν ἀγέλες ζῶων ἀκαθάρτων καί βρομερῶν. Ζοῦσαν Σέρβοι, Ἀλμπάνοι, Βούλγαροι, Ρούμανοι, Μολδαβοί. Μέσα σκοτάδι. Ὁ ἱερὸς Φώτιος εἶπε φῶς. Φώτιος λεγότανε. Φῶς εἰς τὴν Ἀλβανία. Φῶς εἰς τὴν Σερβία. Φῶς εἰς τὴν Βουλγαρία. Φῶς εἰς τὴν Ρουμανία. Φῶς στή Ρωσία. Καί ἀνέπτυξε τεραστίαν δραστηριότητα. Καί δύο ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν του μαθητῶν. Μαθηταὶ τοῦ ἦσαν. Ἡ μᾶλλον καί συγγενεῖς του ὅπως λέει κάποιος καθηγητῆς, ἡμέτερος καθηγητῆς. Συγγενεῖς ἀκόμα τοῦ Φωτίου ἦταν οἱ δυὸ ἐκλεκτοὶ ἐκεῖνοι ἥρωες τοὺς ὁποίους προσκινεῖ τὸ Βαλκάνιον. Μέχρι τὴ Σόφια. Καί μέσα στή Φιλιπούπολη ἐκεῖ. Παντοῦ εἶναι οἱ δυὸ αὐτοὶ ἥρωες τῆς ὀρθοδοξίας. Οἱ δύο ἐκλεκτοὶ αὐτοὶ ἀδελφοί. Ὁ Κύριλλος καί ὁ Μεθόδιος. Αὐτός. Ὁ δὲ Κύριλλος, μαθητῆς ἀριστὸς τῆς σχολῆς τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, αὐτὸς ἀνεκάλυψε, ἔχουμε σήμερα, γράφουν οἱ Βούλγαροι. Τὸ ἀλφάβητον. Τὸ Βουλγαρικὸν ἀλφάβητον. Τὸν ἀνεκάλυψε ποῖος; Ὁ Κύριλλος. Κυρίλειος λέγεται ἡ γραφή. Ὁ Κύριλλος. Ὑπῆρξεν λοιπὸν τὸ Βυζάντιον ὁ ἀνάδοχος, ποῦ ἐβάπτισε τὰ ἔθνη αὐτά. Σέρβους, Βουλγάρους, καί ὅλους τοὺς ἔκανε. Κόποι καί μόχθοι. Εἰκοσαετία ὀλόκληρος. Ἀποστολαί. Τὸ συνέδραμε τὸ ἴδιο τὸ κράτος. Τὸ βυζαντινὸν κράτος. Καί ἔτσι λοιπὸν ἐβαπτίσανε οἱ Βούλγαροι. Ἐβαπτίσανε οἱ Σέρβοι, οἱ Μολδαβοί. Καί ἡ δόξα αὐτῆ τῆς ἐκχριστιανίσεως τῶν βαλκανικῶν αὐτῶν λαῶν, τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν λαῶν, εἶναι ὁ Φώτιος. Αὐτὸς συνετέλεσε τῶν ἱεραποστολῶν. Ὁ Φώτιος.

Τέλος... Δέν εἶπαμε τίποτα. Μέχρι ἐδῶ συμφωνοῦν ὅλοι. Ἐδῶ τώρα θά τσακωθοῦμε. Για ψάξτε μεταξύ σας. Για δεῖτε, κοιτάξτε καλά δεξιά σας. Γιατί τώρα στήν Ἑλλάδα μεταξύ των ἄλλων φρούτων. Μεταξύ των ἄλλων, δέ φτάνουν πού ἔχουμε τούς Χιλιαστᾶς. Δέν φτανωμε. Φροῦτο τὸ Μπρούκλιν τῆς Ἀμερικῆς. Δέν φτάνωμε πού ἔχουμε τὰ φροῦτα τοῦ Μάρξ, τοῦ Λένιν κλπ. Ὁραῖος κῆπος ἔγινε. Ὁραῖος μὲ ὅλα τα ἀγκάθια, πανσπερμίας τῶν αἰώνων. Τώρα τελευταίως ἔχουμε καὶ καινούργιο φροῦτο. Νὰ μᾶς ζήσει. Κοιτάξτε μήπως κανεῖς εἶναι μέσα; Τώρα ἀπὸ δῶ θά διαφωνήσει. Μήπως εἶναι κανεῖς Παππόφιλος. Μήπως εἶναι κανεῖς φίλος του Πάππα. Κοιτάξτε μεταξύ μας. Λοιπὸν ἐμπρός. Ὁ ἱερὸς Φῶτιος ἐπολέμησε μὲ ἱερὰν μανίαν ἓνα θηρίον τῆς ἀποκαλύψεως. Ναί! Θηρίον τῆς ἀποκαλύψεως, ναί! Θηρίον τῆς ἀποκαλύψεως τὸ ὁποῖον προῆλθε μέσα ἀπὸ τὴν Ἄβυσσον τῶν αἰώνων. Καὶ τὸ θηρίον τῆς ἀποκαλύψεως. Ὁ ὑπ' ἀριθμὸν ἓνας ἐχθρὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπως εἶπε ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου, Ἀπόστολος Μακράκης κλπ., ὁ ὑπ' ἀριθμὸν ἓνα ἐχθρὸς τῆς Ὁρθοδοξίας παραμένει ἀγαπητοῖ μου, ἓνας μέσα εἰς τὸν κόσμον. Ὁ Παππισμός. Ὁ Πάππας. Μάλιστα, αὐτὸς εἶναι. Μπά, τί λές; Πόσο καθυστερημένος εἶσαι, θά μοῦ πεῖτε. Καὶ ὁμως ἀγαπητοῖ. Δέν ἐπολέμησε τούς Χριστιανούς τῆς δύσεως. Ὁχι. Ἄλλος χριστιανισμός. Χριστιανοὶ ὑπάρχουν, καὶ στήν Ἰταλία, καὶ στήν Ἰσπανία, καὶ στή Γαλλία, καὶ ἴσως καλύτεροι ἀπὸ μας. Ὁχι περὶ αὐτοῦ. Δέν πρόκειται περὶ αὐτοῦ. Πρόκειται περὶ ἄλλου τινός. Πρόκειται περὶ τοῦ παππισμοῦ. Τί ἐστὶ παππισμός; Τί λέει ὁ παππισμός; Εἶναι σύνολον αἱρέσεων. Σύνολον. Νὰ ποῦμε. 1, 2, 3, 4. Ἀπὸ τὰ μικρότερα. Σύντομα θά σᾶς τὰ πῶ καὶ θά τελειώσω τὸν λόγον.

Λοιπὸν πρῶτα - πρῶτα. Αὐτοὶ ἔχουν προβεῖ εἰς διαφόρους καινοτομίας. Ἀπὸ τὰ μικρότερα στὰ μεγαλυτέρα. Πρώτη καινοτομία. Θά σᾶς μιλήσω ἀπλά. Εἶχα πάει σ' ἓνα χωριὸ τῆς Πτολεμαΐδος. Σ' ἓνα μικρὸ χωριό. Πάλι μὲς στὸ χωριὸ λοιπὸ. Ἐγὼ τὸ πρῶτο. Τὸ Ἄλφα. Τὸ Ἄλφα ποῦ λέγω. Τώρα θά σᾶς διδάξω τὸ Ἄλφα. Κοιτάζουν. Λέει τὸ ξέρουμε τὸ ἄλφα. Ἐγὼ θά σᾶς πῶ τὸ ἄλφα. Τὸ ξέρετε λέω εἶστε ἐγγράματοι. Σχολεῖο πήγατε, πανεπιστήμιο, δέν ξέρετε τὸ ἄλφα; Ἀλοῖμονο λέω. Τώρα ἐδῶ στὸ χωριό. Ἐγὼ λέω ἄλφα. Ὅπως ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀλφάβητον ἔτσι καὶ ἡ ὀρθοδοξία ἔχει τὸ ἀλφάβητον. Καὶ τὸ ἄλφα λέω τῆς Ὁρθοδοξίας; Ποῖο εἶναι λέει τὸ ἀλφάβητον τῆς ὀρθοδοξίας; Λέω τὸ ἀλφάβητο τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι λέγω ὁ Τίμιος Σταυρός. Κανονικός, λέω ὁ Τίμιος Σταυρός. Ἔτσι τρία, κάτω, δεξιά ἀριστερά. Ἀπὸ ἐκεῖ θά σὲ καταλάβω ἂν εἶσαι ὀρθόδοξος. Μάλιστα, τὰ 3. Ἁγία Τριάς ἐλέησον τὸν κόσμον. Ψηλὰ γιατί ἀπάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα. Χαμήλωσε, χαμήλωσε, χαμήλωσε, σὰν ἀετὸς ποῦ χαμηλώνει καὶ διαγράφει κύκλους. Κάποτε περιοδεύοντας στὰ Γρεβεννά εἶδα ἓνα χρυσάετο. Καὶ κατέβαινε κάτω. Καὶ κάθησε ἐπάνω σ' ἓνα βράχο. Λοιπὸν ὁ χρυσαετὸς. Κατεβαίνει ψηλά, καὶ κατεβαίνει καὶ λάμπουν οἱ πτέρυγές του, κάτω στὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς, ὁ ἀετὸς, ὁ μεγαλοπτέρυξ τῆς ἀποκαλύψεως, χαμήλωσε χαμήλωσε καὶ ἦρθε καὶ κάθησε πάνω στὴ γῆ. Ἄετέ, πᾶρε μας στὰ φτερά σου. Ἄετέ πᾶρε μας στὰ φτερά σου νὰ μᾶς πετάξεις πάνω στὰ οὐράνια. Λοιπὸν Χριστέ ποῦ σοῦν στὸν οὐρανὸ καὶ κατέβηκες κάτω στὴ γῆ. Καὶ πῆρες σάρκα καὶ αἷμα ἀπὸ τὰ ἄχραντα αἷματα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Χριστέ μνήσθητί μου ὅταν ἔλθεις ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου. Χριστέ μὴ μὲ βάλεις στήν κόλαση. Αὐτὸς εἶναι ὁ Σταυρὸς ὁ κανονικός, ὁ Ὁρθόδοξος. Τώρα ποῦ κατήντησε. Δέν κάνουν Σταυρό. Ἄν πᾶτε 25, ἀλλὰ δὲ βρέθηκε Δεσπότης ρε παιδί μου ἐκεῖ πέρα. Δέν πᾶμε καμμιά μέρα στὶς 25 Μαρτίου, ἐκεῖ στήν Μητρόπολη νὰ τοὺς διδάξω τί ἐστὶ ὀρθοδοξία. Ποῦ μπαίνουν μέσα ὅλοι πίσω καὶ κάνουν... Λές κάνουν βιολί. Βιολί! Βιολί παίζουν, καὶ ὄχι Σταυρός! Ἡ θά κάνεις τὸ Σταυρὸ σου κανονικά, ἢ δέν θά τὸν κάνεις κανονικά καθόλου. Καὶ αὐτοὶ ἐμπαίζουν. Ἐμπαιγμός. Κατήντησε μόδα. Μόδα τὰ ἐπιπλα, μόδα τὰ μαλλιά, μόδα τὰ ροῦχα, μόδα τὰ πάντα, μόδα καὶ ἡ Ὁρησκεία. Δέν θά γίνει μόδα ἡ Ὁρησκεία. Θά παραμείνει ὅπως δίδαξαν οἱ πατέρες ἡμῶν. Εἰς αἰῶνας αἰώνων. Λοιπὸν, ντρέπονται. Ὁ Χριστὸς δέν ντρέπηκε νὰ σταυρωθεῖ ἀπάνω στὸ Σταυρό, καὶ οἱ Χριστιανοὶ σήμερα ντρέπονται νὰ κάνουν τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Λοιπὸν. Βλέπω ὅταν μπῆκα στὸ χωριό, κάνω μετὰ τὴν παρέκβαση αὐτή,

βλέπω λοιπόν λέω, τὸ Σταυρό. Βλέπω λοιπόν ξαφνικὰ ἓνα μικρὸ παιδάκι, 10 χρονῶ καὶ κάνει ἔτσι τὸ Σταυρό του. Στὸ χωριὸ στὴ Πτολεμαΐδα, πέρα κοντά. Ἐγὼ κατάλαβα ἀμέσως. Λέω ἔλα δῶ, πῶς σὲ λένε; Γιῶργο. Λέω γιατί κάνεις ἔτσι τὸ σταυρό σου. Νὰ λέει ἐκεῖ στὸ Μόναχο λέει μὲ τὸν πατέρα πηγαίναμε σὲ μία ἐκκλησία, λέει καὶ μᾶς εἶπαν ἔτσι θὰ κάνουμε τὸ σταυρό μας. Μὲ τὰ πέντε κάνουν. Ἔτσι. Κατάλαβες; Μὲ τὰ πέντε. Καινοτόμησαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Σταυροῦ. Ὅχι μὲ τὰ τρία, ὡς εἶναι ἡ ὀρθόδοξος παράδοσις. Ἀλλὰ μὲ τὰ πέντε. Μικρὰ θὰ πεῖτε; Μικρό.

Λοιπὸν παρακάτω. Ἐκαινοτόμησαν ἀκόμη, ἔκαναν, ἄλλαξαν ποῖο; Τὸ βάπτισμα. Τὸ ἱερὸν βάπτισμα, ποῦ εἶναι ὁ Ἰορδάνης ποταμός. Ποῦ πρέπει οἱ παππάδες. Τώρα ζήτημα. Μοῦ ῥθὲ ἓνας ἀπάνω στὴ Φλώρινα. Λέει πάτερ μου νὰ βαπτίσω τὸ παιδί μου. Λέω γιατί νὰ βαπτίσεις τὸ παιδί σου. Κάτω στὴν ἀθήνα δὲν ὑπάρχουν κολυμβῆθρες λέω; Ἄμ λεεί, πάτερ μου παρακολούθησα λέει σὲ μιὰ μεγάλη ἐκκλησία καὶ δὲν κάνουν οἱ παππάδες. Ἐχουν πολλὰ νὰ βαπτίσουν καὶ τὸ πετᾶνε ἔξω. Ναὶ μὴ γεῶτε. Εἶναι νὰ κλάψετε. Διότι τὸ παιδί σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθόδοξο πίστη μας, πρέπει νὰ βυθίζεται ὀλόκληρον. Νὰ μὴν μένει οὐδὲν μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἐκτός του ὕδατος, γιὰ νὰ ἀγιάζεται ὀλόκληρον. Αὕτῃ εἶναι ἡ πίστις ἡμῶν. Γιὰ αὐτὸ καὶ ὁ Κοσμάς, ἐφοδίασε τὰς ἐκκλησίας μὲ κολυμπῆθρες γιὰ νὰ βαπτίζονται κανονικὰ τα παιδιὰ. Ἀλλὰ οἱ παππάδες σήμερα, ὅπως ἀμελῶς τελοῦν τὰ ἄλλα μυστήρια τελοῦν καὶ αὐτά. Τὸ κανονικὸ βάπτισμα εἶναι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ νὰ βυθίζεται τὸ παιδί, μέσα εἰς τὰ νερά, ὡς εἰς πυθμένα, ὡς εἰς θάλασσαν, ὡς εἰς τάφον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. Καὶ ὅταν ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ νερὰ ἐκεῖνα, ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι. Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα. Σταυρὸς καὶ ἀνάστασις συμβολίζει τὸ βάπτισμα αὐτό. Αὐτοὶ λοιπὸν κατήργησαν τὸ βάπτισμα ἔτσι καὶ τί κάνανε; Ραντίζουν τὰ παιδιὰ, δὲν τὰ βαπτίζουν. Ραντίζουν, ραντίζουν! Εἶναι σχεδὸν δηλαδὴ ἀβάπτιστά τα παιδιὰ τῶν καθολικῶν.

Λοιπὸν. Ἄλλη καινοτομία, ἔχουν κάνει, στὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Τί ἔκαναν; Ἐχουν καὶ αὐτοὶ τὸ γάμο ἀλλὰ ἔχουν καινοτομία τὴν ἐξῆς. Ὅτι ὑποχρέωσαν ὅλο τὸν κλῆρο. Ὅλο τὸν κλῆρο ἀπὸ τὸν Πάππα μέχρι τὸν τελευταῖο χωρικὸ παπά, τὸν ὑποχρέωσαν ἄγαμο, νὰ εἶναι ἄγαμοι. Ἐναντι πρὸς τὸ ρῆμα τοῦ Κυρίου, ὅτι ὁ χωρῶν, ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω. Καὶ ἔτσι ἔχουμε τὰ σκάνδαλα τὰ ὁποῖα ἐκρήγνυται συνεχῶς εἰς τὴν Ἰταλικὴ χερσόνησον, καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ παντοῦ. Ἐμεῖς ἀφήσαμε ἐλεύθερον τὸν κλῆρο. Ἄλλος μὲν νὰ ἀκολουθεῖ τὸν ἄγαμον βίο, ἄλλος μὲν τὸν ἔγγαμον βίο. Εἶναι καὶ αὕτῃ μιὰ καινοτομία σοβαρὰ μέσα εἰς τὴν... Ἄλλη καινοτομία. Ὅτι ὑπεχρέωσαν τὰ ἔθνη. Τώρα κάνουν μιὰ προσπάθεια νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπ' αὐτὸ τὸν ζυγόν. Ὅλα τα ἔθνη τὰ ὑπεχρέωσαν νὰ γίνεται λειτουργία ὄχι στὴ γλῶσσα τους, ἀλλὰ νὰ γίνεται στὴ γλῶσσα τῆς Λατινικῆς. Ἄλλη μεγάλη καινοτομία. Ἄλλη ἀλλαγὴ. Ἄλλαξε τὸ μυστήριον τῆς θείας κοινωνίας. Οἱ καθολικοὶ δὲν κοινωνοῦν τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας. Ὅχι. Ἐναντιοὶ πρὸς τὴν διαταγὴ τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ἵνα γενικῆς φύσεως. Ὅτι πρέπει νὰ κοινωνοῦν σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. Αὐτοὶ κοινωνοῦν μόνον τοὺς ἱερεῖς των ἀπὸ σῶμα καὶ αἷμα. Τὸ δὲ λαὸ ὅστια. Ἐχουν κάτι μικρὰ ψωμάκια, ὅστιες. Ὅστιες. Ἄλλη αὕτῃ καινοτομία ἡ ὁποία πλήττει τὸ θεῖον μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας. Ἄλλη καινοτομία ἀκόμα σοβαρωτέρα εἶναι καὶ σπουδαιότερα, εἶναι ὅτι στὸ σύμβολο τῆς πίστεως, ποῦ δὲν ἐπιτρέπεται προσθήκη καὶ ἀφαίρεσις. Οὐδὲ μιὰ προσθήκη. Ὅπως ἀκριβῶς ἐδῶ στὴν ἀκρόπολη, ἀπάνω, δὲν ἐπιτρέπεται κανεὶς νὰ πάει νὰ ξύσει τὰ ἀγάλματα. Τί καταντήσαμε. Τί εἰδωλολάτραι καταντήσαμε. Ἄμα πάει κανένας ἀπάνω στὴν ἀκρόπολη καὶ μὲ ἓνα σουγιὰ ξύσει τὰ ἀγάλματα, τις κολόνες. Τις κολόνες. Ἄν ξύσει μὲ ἓνα μαχαιράκι τις κολόνες, θὰ τὸν ἀρπάξουν, 3 χρόνια φυλακὴ ἔχει. Ὡ εἰδωλολάτραι τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Ἀγαπῶ καὶ ἐκτιμῶ τοὺς ἀρχαίους προγόνους μας, γιὰ τὰ ἀγάλματά τους ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, τὸ πνεῦμα ὅτι... Καὶ τώρα σκέπτονται οἱ ἡλίθιοι νὰ κάνουν μιὰ γυάλα μεγάλη, νὰ τὴ σκεπάσουν τὴν ἀκρόπολη. Θεός. Ὁ Θεός. Εἰδωλολατρία δηλαδὴ αὐτό. Ἄλλο νὰ ἐκτιμοῦμε ἓνα ἔργον τέχνης καὶ ἄλλο νὰ τὸ ὑψώνουμε μέχρι τοιοῦτου σημείου, καὶ νὰ ἀφήνομε τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος ἀκάλυπτα ἀπὸ τὴ διαφθορὰν καὶ νὰ σκεπάζομε τὴν

ἀκρόπολη, μὴ φθαροῦν τὰ ἀγάλματα αὐτά. Μία μέρα θὰ γίνουν θρύψαλα. Θέλουμε δὲ θέλουμε θρύψαλα θὰ γίνουν κλπ. Δὲν θὰ μείνει τίποτα. Μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ ἐμεῖς ὅπως ὁ Χριστός; Ποῦ ἐκαυχῶντο γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Σολωμόντος. Ὅτι δὲ θὰ μείνει λίθος ἐπὶ λίθου. Μάλιστα. Προφητεύω ἀπὸ τῆς θέσης ταύτης. Δὲν θὰ μείνει λίθος ἐπὶ λίθου τῆς ἀκροπόλεως. Σημειώσατέ το. Σημειώσατέ το. Θρύψαλα θὰ γίνει. Διότι ἐποιήσαμε εἴδωλα, καὶ λατρέψαμε εἴδωλα. Καὶ βλέπετε ἀπ' ἕξω ἀπὸ τὴν ἀκαδημία. Τί αἶσχος. Δὲν βάλανε ἕνα ἀπόστολο Παῦλο καὶ ἕνα ἀπόστολο Πέτρο, κολοσοὺς καὶ μάρτυρες, ἀλλὰ ὑψώσανε πάνω στὴν ἀκαδημία, ποιόν; Τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀθηνᾶ ὑψώσανε. Ζοῦμε λὲς καὶ ζοῦμε μέσα ὑπὸ εἰδολολατρία. Ὡ εἰδολολάτραι, νέοι εἰδολολάτραι! Δὲν πιστεύετε Ἰησοῦν τὸ Ναζωραῖο ὁ ὁποῖος ἐσάρωσε τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ πιστεύετε στὰ εἴδωλά σας. Τὰ εἴδωλά σας. Ἡ τέχνη σας καὶ ἡ ἐπιστήμη σας, ἡ γνώση σας, καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα. Λοιπὸν ἔχωμεν ὥσπου... Ὅπως λοιπὸν δὲν ἐπιτρέπεται μὲ ἕνα μαχαιράκι νὰ πᾶς νὰ φέρεις ἀλλοίωσιν εἰς τοὺς κύωνας τῆς ἀκροπόλεως, οὔτοπως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιφέρεις οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν μέσα εἰς τὸ σύμβολον τῆς πίστεώς μας, ποῦ ναὶ ἀριστοῦργημα. Ποῦ ναὶ τὸ σύμβολον ὄλων των Χριστιανῶν. Τί ἔκαναν; Παραχάραξη. Τί γράψανε; Ὅτι ἐνῶ ἐμεῖς πιστεύομεν μὲ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται μόνον ἐκ τοῦ Πατρὸς, αὐτοὶ προσέθεσαν καὶ τὸ φιλιόκβε καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ. Σημαντικὴ μεταβολή, περὶ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι καιρὸς νὰ εἴπωμε ἐδῶ τα πρέποντα. Ποσὸ εἶναι μεγάλη αὐτή, εἶναι μία αἴρεση.

Καὶ τέλος ποιὸ ἄλλο; Τὸ ἄλλο. Ποιὸ ἄλλο; Ὅτι ὁ Πάππας τί εἶπε; Ὅπως ὁ ἑωσφόρος, ὑπερηφανεύτηκε καὶ εἶπε ὅτι θὰ στήσω τὸ θρόνον μου ἀπάνω τα ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ θὰ μὲ προσκυνήσουν ὅλα τα ἔθνη, ἔτσι καὶ ὁ Πάππας εἶπε. Παραπάνω ἀπὸ τὸ λαό. Καλά. Παραπάνω ἀπὸ τοὺς διακούς. Καλά. Παραπάνω ἀπὸ τοὺς παπάδες. Καλά. Παραπάνω ἀπὸ τοὺς Δεσποτάδες. Καλά. Παραπάνω ἀπὸ τοὺς Πατριάρχες. Καλά. Παραπάνω ἀπὸ τὰς οἰκουμενικᾶς συνόδους. Παραπάνω ἀπ' ὅλους. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός. Ἀπάνω. Καὶ πέστε, παππαδες, διάκοι, λαοί, ἔθνη, ὅλοι ὅταν ἀκούσετε τὰ ὄργανα, νὰ παίζου τὰ ὄργανά τους πέστε προσκυνήστε αὐτὴ τὴν εἰκόνα τοῦ Ναβουχοδονόσωρος. Καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ προσκυνήσουν. Μέχρι πολλῶς, δὲν ξέρω ἂν τ' ἄλλαξε, μέχρι πρὸ τινὸς ὁποῖος πήγαινε στὸν παππα κλπ, δὲν τοῦ ἔδινε τὸ χέρι του νὰ τὸ φιλήσεις, ἀλλὰ τί; Τὴν παντόφλα του. Τὴν παντόφλα του. Μάλιστα. Μάλιστα ἀγαπητοί. Ὑπεράνω ὄλων. Τοιαύτη λοιπὸν. Ε, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶπε στὸν παππα ὅτι δὲν σὲ προσκυνῶ, ἀλλὰ εἶπε ἕνα ὄχι ἱστορικὸ εἶναι ὁ ἱερὸς Φῶτιος. Αὐτὸς εἶναι ὁ Φῶτιος. Εἶπε τὸ ὄχι. Καὶ αὐτὸ τὸ ὄχι ποῦ εἶπε ὁ Φῶτιος, αὐτὸ τὸ ὄχι τὸ ἐπλήρωσε ἀκριβᾶ. Δύο ἐξορίες ὑπέστη. Μία ἐξορία, δευτέρη ἐξορία. Καὶ ποιὸς τὸν ἐξόρισε τὴν δευτέρα φορά; Ποιός; Ὡ, κόσμε ντουνιά, ψευτὴ καὶ ἀπατεῶνα. Ἐνα παιδί ποῦ τὸ χε κοντά του. Ἐνα παιδί ποῦ τὸ ἐβύζαξε πνευματικῶς. Ποῦ τὸ ἀνέδειξε πνευματικῶς. Ποῦ τοῦ δίδαξεν λογικὴν, θεολογίαν, φιλοσοφίαν, ἀστρονομίαν, ὀνομάζεται σοφός. Σοφὸς ὀνομάζεται καὶ αὐτός. Ἐνα παιδί, μόλις ἔγινε βασιλιάς, ἡ πρώτη διαταγή του, τὸν συνέλαβαν, δεμένο καὶ τὸν πῆγαν ἐξορία. Ἰούδας, ποιός; Ὁ Λέων ὁ βος ὁ σοφὸς βασιλιάς. Αὐτὸς τὸν ὀδήγησε στὴν ἐξορία καὶ ἐκεῖ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ εἰς τὸ μάταιον κόσμον. Δοκιμάσασθε μεταξύ των ἄλλων ὅπως ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος τὸ πικρὸν ποτήριον τῆς προδοσίας. Ὑπέστην καὶ τὸ πικρὸν ποτήριον τῆς προδοσίας, ἐκ τοῦ μαθητοῦ του. Ἐκ τοῦ κύκλου τοῦ μαθητοῦ τοῦ τοὺς ὁποίους ἐδίδασκε μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ ἱερὸς Φῶτιος. Αὐτὸς ἀγαπητέ μου εἶναι ὁ Φῶτιος. Καὶ τώρα παρακαλῶ, δυὸ λεπτὰ ἀκόμα καὶ νὰ ἐξέλθωμεν ἐδῶ ἀπὸ τὴν αἴθουσα. Τί διδασκόμεθα, ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴ φυσιογνωμία.

Διδασκόμεθα ἀγαπητοί μου δύο πράγματα. Δύο πράγματα. Ποία εἶναι τὰ πράγματα αὐτά; Τὸ ἕνα εἶναι ὅτι ὅπως ὁ ἱερὸς Φῶτιος εἶπε τὸ ὄχι εἰς τὸν πάπα. Εἰς τὸν παπισμὸν, ποῦ ὑπὸ τῶν ἡμερῶν του... Ἐλησμόνησα νὰ σᾶς εἴπω, ὡς παντοκράτωρ ἐξάπλωσε τὰ χταπόδια του. Ὅπως τὸ χταπόδι, ξαπλώνει μὲς στὴ θάλασσα. Καὶ ὑπάρχουν χταπόδια μεγάλα, ποῦ ξαπλώνουν τὰ αὐτά, καὶ συλλαμβάνουν τὰ πάντα, ἔτσι ὁ ὀχτάπους τοῦ διαβόλου, εἰκὼν τοῦ διαβόλου, ἔτσι σὰν χταπόδι

ξάπλωσε, και θέλησε να υποτάξει τους πάντας. Ποῦ να υποτάξει; Ἐκεῖ στή Σικελία. Τί μεγάλο πρᾶγμα εἶναι ἡ πατρίς μας. Τί μεγάλο. Σικελία, ναί Σικελία. Ἄν πᾶτε στή Σικελία, στὰ χωριά τῆς Σικελίας, θὰ βρεῖτε... Ποῦ; Στὰ χωριά, στὰ ὄρεινά χωριά τῆς Σικελίας, θὰ βρεῖτε. Τί θὰ βρεῖτε; Ἕλληνας. Νὰ μιᾶνε Ἑλληνική γλῶσσα. Τὴν ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα. Τὴν ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα νὰ μιᾶνε στή Σικελία. Μάλιστα, παρακαλῶ. Παρακαλῶ ἐκεῖ μείνανε. Διότι μέχρι ἐκεῖ εἶχε ἐξαπλώσει ἡ ὀρθοδοξία. Λοιπὸν ὁ πάπας ἐξόρισε ἐκεῖ τὸν τελευταῖον ἐπίσκοπο Συρακουσῶν. Τὸν Γρηγόριο. Τὸν ἐξόρισε ἀπὸ κεῖ πέρα. Καὶ ἐξάπλωσε ἐκεῖ τὸ βασιλείον του. Καὶ ὑπεχρέωσε τὸν εὐγενῆ λαὸν τῶν ὀρθοδόξων τῆς Σικελίας νὰ προσκυνᾷ. Ἐνα αὐτό. Ξάπλωσε τὰ δίχτυα τοῦ εἰς τὴν Ἀλβανία, ποῦ ὑπῆρχαν καὶ ἐκεῖ ὀρισμένοι Χριστιανοί. Καὶ ἐξάπλωσε εἰς τὴ Βουλγαρία. Μόλις ἄκουσε ὅτι πῆγαν ἐκεῖ ἱεραπόστολοι, ξάπλωσε καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς δικούς του ἱεραποστόλους, νὰ καταλάβει τὴ Βουλγαρία, καὶ τὴ Σερβία καὶ παντοῦ. Λοιπὸν μέχρι ἐδῶ. Ὅπως λοιπὸν εἶπε τὸ ὄχι, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐξακολουθήσουμε σήμερον, νὰ ποῦμε τὸ ὄχι, διότι τίποτε δὲν μετεβλήθει. Εἰς τὸ βατικανὸν δὲν μετεβλήθει τίποτε. Ἀπολύτως τίποτε. Ἀπολύτως τίποτε. Παραμένουν ἴδιοι καὶ ἀπαρασάλευτοι στᾶς ιδέας τους. Καὶ ἐφόσον λοιπὸν ἐξακολουθοῦν νὰ βαπτίζουν ὄν τρόπον βαπτίζουν. Ἐφόσον ἐξακολουθοῦν νὰ κοινωνοῦν ὄν τρόπον κοινωνοῦν. Ἐφόσον ἐξακολουθοῦν νὰ ἔχουν τὴν ἀγαμίαν ὡς ὑποχρεωτική γιὰ ὅλον τὸν κληρὸν. Ἐφόσον τὸ σταυρὸ τοὺς τὸν κάνουν ἀντικανονικῶς καὶ ὄχι ὀρθοδόξως. Ἐφόσον δὲν ἀφαιροῦν, δὲ σβήνουν, ἀπὸ τὸ σύμβολο τοὺς τὸ «φιλιόκβε», τὸ ἐκ τοῦ Υἱοῦ. Ἐφόσον ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχει τὴν ιδέαν τῆς κυριαρχίας, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὑπεράνω οἰκουμενικῶν συνόδων. Ἐφόσον ἔχει τὸ σύστημα αὐτὸ τὸ συγκεντρωτικόν, τὸ δικτατορικὸν σύστημα. Λοιπὸν ἐφόσον ὅσον ἐξακολουθεῖ μὲς στὴν Ἀθήνα, νὰ ἔχει τοὺς Οὐνίτας μὲ τὸ σῆμα καὶ νὰ ἀλιεύουν ἐδῶ μέσα ἀνοήτους ὀρθοδόξους. Ἐφόσον λοιπὸν ἔχει αὐτὰ τὰ πράγματα ὁ παππισμὸς, καὶ δὲν μετεβλήθει οὔτε κεραία ἐξ ὄσων φρονεῖ καὶ πράτει, καὶ ἐνεργεῖ, ἡμεῖς ἡ Ἑλλάς, ἡ μικρὰ πατρίς μας, συνεχίζουσιν τὴν ἱεράν παράδοσιν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, καὶ τῶν ἄλλων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, μέχρι Κοσμά Αἰτωλοῦ, καὶ ὄλων των διδασκάλων καὶ θεολόγων τῆς πατρίδας μας, ὀφείλομεν νὰ ποῦμε δία ἄλλη μίαν φορᾶν ὄχι. (Τὸ ἀκροατήριον φωνάζει Ὅχι) Τὸ ὄχι τὸ εἶπατε ζωηρῶς ἐναντίον τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου. Κατὰ τίνα τρόπον εἴστε ὅλοι ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν λάμπην τὴν ὀποία ἐκπέμπει τὸ βυζάντιον καὶ ὁ πάπας. Καὶ φοβοῦμαι δυστυχῶς ὅτι θὰ δοῦμε στή Μητρόπολη καμμιά Κυριακή. Ἐγὼ δὲν πηγαίνω στή Μητρόπολη, ἄλλα οὔτε καὶ στὴν ἐπίσημη ἑορτὴ 25 Μαρτίου. Ἐνῶ ἡ πατρίς μᾶς ἔκανε ἀγῶνα ὑπὲρ ὀρθοδόξου πίστεως... Νὰ δεῖτε καμμιά μέρα στὴν Μητρόπολη νὰ μπεῖτε μέσα, καὶ τὴν ἡμέρα τὴν ἐπίσημη, νὰ δεῖτε μπροστὰ μπροστὰ σὰν κόκκορας, σὰν ἀλέκτορας, μὲ τὰ φτερά τοῦ τὰ αὐτά, νὰ στέκεται δίπλα στὸν πρωθυπουργὸ τῆς πατρίδος. Δὲν ξέρω ποῖος θὰ εἶναι ἐκεῖνος. Νὰ στέκεται μέγας μέγας τί, κακόμοιρος γιὰ τὴν δόξαν του, μετὰ πρῶτος μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἐξουσιῶν καὶ πρεσβευτῶν. Πρῶτος πρῶτος θὰ στέκεται ποῖος; Ἐνας καρδινάλιος. Ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα ἐτοιμάζονται νὰ μᾶς φέρουν καρδινάλιο. Καρδινάλιο!

Δύο τινὰ ἐτοιμάζουν. Καὶ θὰ γίνουν ἐὰν ἡμεῖς δὲν ξυπνήσωμε. Καὶ τὸ αὐτόματον πάλι ἐπανερχεται εἰς συζήτησιν. (Αἴσχος - ἀκροατήριον). Λοιπὸν καλά. Καὶ τὸ ἄλλο τὸ βατικανὸ νὰ ἐτοιμάζεται, καὶ ἄλλα τινὰ γιὰ νὰ μπορέσουμε ἔτσι νὰ φορέσουμε κουστοῦμι. Τώρα δὲ φοροῦμε κουστοῦμι λέει, χωριάτικο κουστοῦμι. Φοροῦμε χωριάτικο κουστοῦμι. Χωριάτικο κουστοῦμι. Μὰ χίλιες φορές χωριάτες, μὲ τὸ χωριάτικο κουστοῦμι, μὰ μέ... Μὲ Ἑλλάδα στὴν καρδιά. Χίλιες φορές χωριάτικο κουστοῦμι. Εἶδες λοιπὸν; Δύναται λέει, θέλει νὰ μᾶς ντύσει ἡ κυβέρνησις, ὄχι μὲ χωριάτικο φουστάνι, μὲ χωριάτικο ροῦχο, μὲ τὴ φουστανέλλα μας, μὲ τὰ ἀρχαῖα μας. Θέλει νὰ μᾶς ἀλλάξει τὴ φορεσιά μας, καὶ νὰ μᾶς φορέσει κουστοῦμι ποῦ ὀνομάζεται ΕΟΚ. ΕΟΚ ναί. Νὰ γίνουμε εὐρωπαῖοι. Νὰ μιᾶμε ὅπως τοὺς εὐρωπαῖους. Νὰ ζοῦμε ὅπως ὁ εὐρωπαῖος. Νὰ διώχνουμε τὶς γυναικὲς ὅπως ὁ εὐρωπαῖος. Νὰ κάνουμε ὅλα τα ὄργια τῶν ἐπωμέων. Ὅλα. Θὰ γίνουμε εὐρωπαῖοι.

Τώρα εἶναι χωριάτες. Καὶ ὅπως ἓνας, δὲν (...) κάποιος γιὸς ἀπὸ τὴν ἐπαρχία χωριάτης. Καὶ ὁ πατέρας ποῦ ἐκατέλαβε ἓνα μεγάλο ἀξίωμα, ὁ γιὸς δὲν τὸν ἠθελε γιατί ἦτανε χωριάτης, ἔτσι καὶ τώρα ἡ Ἑλλάς μυρίζει χωριατίλα, καὶ θέλουν νὰ τὴν ντύσουνε μὲ τὰ εὐρωπαϊκὰ φουστάνια. Θὰ τὴν κάνουνε εὐρωπαϊά. Ἐμεῖς θέλουμε νὰ μείνουμε Ἕλληνες καὶ μόνο Ἕλληνες, Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Καὶ πιστεύουμε ἀκραδάντως... Ἀλλὰ ὅπως πᾶμε ἀδέρφια μου, παρ' ὅλα τα χειροκροτήματά σας, καὶ παρόλες τὶς διαμαρτυρίες σας. Τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποῦ δυστυχῶς εἶναι ἀδιοργάνωτος. Ἀδιοργάνωτος εἶναι αὐτὸς ὁ λαὸς μας. Ἐνας ὄγκος ὀλόκληρος, εἶναι ἀδιοργάνωτος. Καὶ αὐτὸ δὲν φταίει ὁ λαός. Φταῖνε οἱ πνευματικοὶ ἡγέται, ποῦ ἀφῆσαν τὸ λαὸ αὐτὸ ἀδιοργάνωτο, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀρουραῖοι νὰ ροκανίζουν τὰς ρίζας τοῦ εὐλογημένου δένδρου τῆς ὀρθοδοξίας. Λοιπὸν τὸ θέμα εἶναι ὅτι ὅπως πᾶμε, ὅπως πηγαίνουμε κλπ, μέσα ἐδῶ στὴν πατρίδα μας, τὴν εὐλογημένη πατρίδα μας, ποῦ ὅπου νὰ σκαλίσωμε, θὰ δοῦμε κόκκαλα ἡρώων καὶ μαρτύρων. Ὅπου νὰ βρεθοῦμε ἐδῶ στὴν εὐλογημένη πατρίδα μας, ἂν ἔτσι ἐξακολουθήσουμε νὰ ζοῦμε, σὲ 50 χρόνια καὶ ὀλιγώτερο ἀκόμα, θὰ ὑπάρχουνε προτεστάνται. Θὰ ὑπάρχουνε Αὐδεντισταί. Θὰ ὑπάρχουνε χιλιασταί. Θὰ ὑπάρχουν Φράγκοι. Θὰ ὑπάρχουν βουδισταί. Θὰ ὑπάρχουνε ὄλων των λογιῶν των καρυδιῶν καρύδια. Μόνον Ἕλληνες ὀρθόδοξοι δὲν θὰ ὑπάρχουν. Μάλιστα. Αὐτοῦ θὰ καταντήσει ἐὰν ἐμεῖς δὲν ξυπνήσουμε ἐπιτέλους νὰ δημιουργήσωμε ἓνα ρεῦμα ἀντιστάσεως ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ρεύματος ποῦ ὑπάρχει. Μάλιστα λοιπὸν τὸ ἓνα, μᾶς φωνάζει ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Ὅπως ἐγὼ παιδιὰ μου ἀγαπημένα. Περιφρονημένα καὶ ἐγκαταλελειμμένα παιδιὰ τῆς ὀρθοδοξίας. Ὅπως ἐγὼ ἠξιώθηκα νὰ πῶ τὸ ὄχι εἰς τὸν πάπα, καὶ ἐσεῖς παραμείνετε σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι ἐπάνω στοὺς βράχους τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ βροντοφωνήσετε εἰς ἀνατολὴ καὶ δύση ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ παραμείνει ἀμετάβλητος ὡς πρὸς τὰ δόγματα καὶ τὴν ἠθικὴν.

Τὸ ἓνα εἶναι αὐτό. Τὸ ἄλλο ποῖο εἶναι; Τὸ ἄλλο εἶναι ἓνα σπουδαιότερο. Τί εἶπαμε; Εἶπαμε ὅτι ὁ ἱερός Φώτιος ὑπῆρξε ἱεραπόστολος. Ὅτι ὑπεστήριξε τὴν ἱεραποστολή. Καὶ ὅτι σήμερα Σέρβοι, βούλγαροι, Ρουμάνοι καὶ Ρώσοι εἶναι ὀρθόδοξοι, τὸ ὀφείλουν εἰς τὴν ἱεραποστολικὴν δραστηριότητα τοῦ μεγάλου Φωτίου. Ἐχουν συνεπικούς τοὺς δύο ἐκλεκτοὺς τοῦ μαθητᾶς. Τὸν Κύριλλο καὶ τὸν Μεθόδιο. Ὡν ἡ μνήμη εἶναι αἰωνία εἰς τὴν ἐκκλησία. Τὸ κράτος τότε, τὸν ἐβοήθησε ὁμως καὶ τὸ κράτος. Διότι τότε τὸ Βυζάντιον... Τὸ Βυζάντιον ἔχει ἐγκλήματα κύριε, τὸ παραδέχομαι. Ἐχει καὶ ἐκτυφλώσεις, ἔχει καὶ δολοφονίας, ἔχει καὶ ἀπιστίας. Ἐχει, ἔχει... Ἐχει ἐγκλήματα, ὃν τρόπον ὁ ἥλιος δὲν εἶναι ἐξολοκλήρου φωτεινός, ἀλλὰ ἔχει κηλίδας, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ ὁ ἥλιος τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ ἔχει κηλίδας. Ἀλλὰ κηλίδας μικρᾶς καὶ ἀσημάντους ἐὰν τις συγκρίνουμε μὲ τὰ ὄργια τοῦ ἐγκλήματος τὸ ὁποῖον σήμερα γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Δὲν παραγνωρίζω τὰς κηλίδας ἀλλὰ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὸ Βυζάντιο ἦτο ἥλιος. Τί ἥλιος; Ποῖος ὁ σκοπός; Τί τὸ βυζάντιον; Τὸ Βυζάντιον ἦτανε ἱεραποστολικὸν ἔθνος. Ἐνα ἰδεῶδες εἶχε. Ἐνα ἰδεῶδες. Νὰ σκορπίζει σ' ὅλη τὴ γῆ. Μέχρι τὸ βορᾶ. Μέχρι τὸ νότο. Μέχρι τὴν Ἀφρική. Μέχρι τὸ Σινά. Παντοῦ νὰ σκορπίζει τὴν ὀρθόδοξον πίστη. Αὐτοὶ ἦταν. Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός. Ἱεραποστολικὸν ἔθνος ἦτανε. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς ποῦ... Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ εὐλόγησε καὶ ἔμεινε 1000 χρόνια. Ποία ἄλλη αὐτοκρατορία ἔμεινε 1000 χρόνια; Ρωτῶ. Ἐρωτῶ τοὺς ἱστορικούς. Ποία ἄλλη αὐτοκρατορία ἔμεινε 1000 χρόνια; Ἡλόγησε ὁ Χριστός. Καὶ 1000 χρόνια ἐξέπεμπε, τὸ φῶς τῆς μέχρι. Καὶ ἂν ἔπεσε, ἔπεσε, μία αἰτία ποῦ ἔπεσε εἶναι ὁ πάπας, ὁ ὁποῖος πρὸ δύο αἰώνων, τὸ συνεκλόνησε μὲ τὰς σατανικὰς τοῦ σταυροφορίας. Καὶ δὲν ἦταν πλέον σὲ θέση νὰ ἀμυνθεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια ἀγαπητοί μου. Ἱεραποστολικὸν ἔθνος τὸ Βυζάντιο. Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε πάσει τῇ κτίσει. Τὸ εἶπε ὁ Χριστός. Τὸ ἤκουσαν οἱ αὐτοκράτορες. Τὸ ἤκουσε ὁ φώτιος. Εἶναι ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ. Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε πάσι τὴν οἰκουμένην. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολή μας. Ἡ ἀποστολή μᾶς αὐτὴ εἶναι. Τώρα τ' ἀλλάξαμε αὐτό. Τί λέμε; Πορευθέντες Ἕλληνες στὸν κόσμον ἅπαντα, γίνετε ἐφοπλισταὶ καὶ θησαυρίσατε θησαυροὺς

μεγάλους. Πτωχαδάκια να φεύγετε από την Ελλάδα και να πηγαίνετε στην Αυστραλία και το ιδανικόν του Έλληνας δεν είναι πλέον «Πορευθέντες εις τον κόσμον ἅπαντα κηρύξατε πάσι τὴν οἰκουμένην». Τὸ ιδανικόν εἶναι τὰ χρήματα. Καὶ ἀξιοθαύμαστος εἶναι νὰ ἐπιστρέφει τὸ φτωχαδάκι μὲ γεμάτες τὶς τσέπες τοῦ χρήματα καὶ νὰ θεωρεῖται μέγας καὶ πολὺς. Ἄλλαξε τὸ ἀξόνιον. Ἀντιστράφη πλέον ὁ ἄξονας περὶ τοῦ ὁποῖου περιστρέφεται τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἔθνος. Πορευθέντες. Ἦταν τότε τοιαῦτον ἱεραποστολικόν.

Τὸ δὲ σημερινό μας ἔθνος, τὸ Ἑλληνικόν ἔθνος. Ποῖο εἶναι τὸ ἰδεῶδες του; Ποῖος ὁ σκοπὸς του; Γιατί ζεῖ; Ὅπως ἓνα ἄτομον πρέπει νὰ ζεῖ γιὰ τὰς ἰδέας, καὶ ἀλοίμονο ἂν δὲ ζεῖ γιὰ τὰς ἰδέας ὁ ἄνθρωπος. Διότι θὰ εἶναι κτῆνος... Ἔτσι ἓνα ἔθνος πρέπει νὰ ζεῖ γιὰ τὰς ἰδέας. Ποία ἡ ἰδέα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους; Ἐρωτῶ τοὺς ἐπισήμους, τοὺς κυβερνῶντας τοῦ ὑπουργοῦ, τοὺς καθηγητᾶς. Ποῖον εἶναι τὸ ἰδεῶδες του ἔθνους; Καὶ ἅπαντοῦν ὅλοι ἡ ΕΟΚ. Νὰ ἐνταχθοῦμε στὴν ΕΟΚ. Ἐκεῖ εἶναι ἡ σωτηρία μας. Οὐαὶ καὶ ἀλοίμονον. Ἡ ἐνταξή μας στὴν ΕΟΚ, ὄχι ἀπλῶς ἐμπορικὴ ἀλλὰ ἰδεολογικὴ, ἠθικὴ, οἰκογενειακὴ. Σᾶς προφητεύω ἀπὸ τὶς θέσεως ταύτης ὅτι ἡ ἐνταξὶς στὴν ΕΟΚ θὰ εἶναι ὁ τάφος τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὁ τάφος τῆς ὀρθοδοξίας. Καὶ ἡ ἐξομοίωση ἡμῶν πρὸς ὅλα τὰ ἔθνη τὰ μακρὰν ἡμῶν. Λοιπὸν δὲν ἤμεθα. Τὸ ἔθνος τὸ δικό μας δὲν εἶναι ἱεραποστολικόν πλέον. Δὲν ξοδεύει πεντάρια γιὰ νὰ ξαποστείλει τὰ παιδιά της νὰ σαγηνεύσουν τὰ ἔθνη ὀλόκληρα. Οὔτε ἐσωτερικὴν ἱεραποστολήν, οὔτε ἐξωτερικὴν ἱεραποστολήν ἐνεργοῦμε. Ἐσωτερικὴ ἱεραποστολή; Πόσοι εἶναι; 2-τρεῖς ἀδελφότητες εἶναι ἱεραποστολικές. Βρεθήκανε παιδιά. Παιδιά. Οὔτε καθηγηταί. Πτωχὰ παιδιά, ἑλληνικὰ παιδιά. Θεολόγοι, μείνανε καὶ ἐργάζονται ἱεραποστολικῶς. Καὶ αὐτὲς τὶς μικρὲς τὶς ἱεραποστολικὲς ὁμάδες ζητοῦν νὰ τὶς διαλύσουν. Κυριολεκτικῶς νὰ τὶς διαλύσουν ἀγαπητοί μου, νὰ τὶς διαλύσουν. Καὶ τὰ χωριά μας; Πέρα στὰ σύνορα; Ἀπὸ τὸ Ἔβρο, μέχρι κάτω στὴν Κέρκυρα; Τὰ περισσότερα χωριά δὲν χτυπᾶνε καμπάνες. 1000 χωριά δὲν ἔχουν ἱερεῖς. Ποῦ τὸ ἔργο; Δὲν εἶναι ἱεραποστολικόν. Τί εἶναι τὸ ἔθνος μας; Θὰ τὸ πῶ μὲ ὅλη τὴ σημασίαν τῆς λέξεως. Καὶ διαμαρτύρομαι μέχρι τοῦ Οὐρανοῦ, μέχρι τὰ ἄστρα. Τὸ ἔθνος τὸ δικό μας δὲν εἶναι πλέον ἱεραποστολικόν. Τὸ ἔθνος τὸ δικό μας εἶναι Μασονικόν. Αὐτὲς οἱ σκοτειναὶ δυνάμεις ἔχουν βραχυκυκλώσει τὸ ταλαίπωρον ἔθνος μας. Καὶ τὸ ἔθνος μᾶς πλέον εἶναι σὰν ἀετός. Ἐνῶ τότε τὸ ἔθνος μᾶς ἐπὶ Βυζαντίου καὶ Φωτίου ἄπλωσε τὰ πτέρυγας τοὺς καὶ ἐξάπλωσε, τώρα ὁ ἀετός εἶναι κλεισμένος στὸ κλουβί. Μπρός, νὰ σπάσωμε τὴν φυλακὴν αὐτήν. Καὶ ὁ ἀετός νὰ βγεῖ πάλι ψηλά. Ψηλὰ ψηλὰ πολὺ ψηλὰ! Νὰ φτάσει μέχρι τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός. Ἱεραποστολικόν εἶναι τὸ σύνθημα τὸ ὁποῖο ρίπτει ὁ ἱερός Φῶτιος. Τὸ ἓνα εἶναι «Ὅχι εἰς τὸν παπισμόν», καὶ τὸ ἄλλο εἶναι «Πορευθέντες στὸν κόσμον ἅπαντες κηρύξατε πάσι...».

Καὶ τώρα; Τί ζητῶ; Ζητῶ πληρωμὴ. Ποία εἶναι ἡ πληρωμὴ; Ποία εἶναι ἡ πληρωμὴ; Πόσοι νέοι ἐβρίσκεστε ἐδῶ στὴν αἴθουσα; Πόσοι νέοι; Πόσα παιδιά; Πόσοι μικροὶ καὶ μεγάλοι; Ζητῶ λοιπὸν καὶ σεῖς νὰ ἐμπνευστήτε σήμερα ὄχι ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Φλωρίνης. Ὅχι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐπίσκοπο Φλωρίνης. Νὰ ἐμπνευσθεῖτε ἀπὸ τὰ μεγάλα παραδείγματα τῆς ἱστορίας μας. Ἀπὸ τὸν ἱερὸν Φῶτιον. Σᾶς συνιστῶ 2 κύκλους. Ὁ ἓνας κύκλος, μιὰ κορυφή, ψηλὴ κορυφή. Πῶ, πῶ. Ὁραία κορυφή. Ἄγναντεύεις. Ἄν ἀνεβῆς στὸ Ἅγιον Ὄρος ψηλὰ στὸν Ἄθωνα. Ἀπὸ ἐκεῖ πέρα ἀπὸ τὸν Ἄθωνα ἀγναντεύεις τὴ θάλασσα τὴν (...) καὶ τὴν ἀπέραντο. Λοιπὸν πάνω. Καὶ ἂν ἀνεβῆς στὸν Ὀλυμπο; Ἄγναντεύεις πέρα. Ψηλὴ κορυφή. Ποῖο εἶναι; Πωλήσατε πάντα. Πωλήσατε ἅπαντα. Πωλήσατε καὶ ἀκολουθήσατε μέ. Ὅτι ὅλα πρέπει νὰ τ' ἀφιερῶσουμε στὸ Χριστό. Εἶναι ἡ ἀπόλυτος αὐταπάρνησις. Ὅπως ἀκριβῶς ὁ Φῶτιος, ἐνῶ ἦταν καθηγητὴς καὶ διδάσκαλος, καὶ πρεσβευτὴς καὶ πληρεξούσιος, καὶ ἀντιπρόσωπος καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως, ὅλα τὰ ἀξιώματα τὰ ἀρνήθηκε καὶ φόρεσε τὸ ράσο, καὶ ἔγινε ἱεραπόστολος τοῦ Χριστοῦ μας, ἔτσι ἐδῶ, ὑπάρχουν τέτοιοι; Κύκλος πρῶτος ἱεραποστόλων. Παιδιά τῆς Ἑλλάδος, μπρὸς μπρὸς μάρς. Μὴ τρέμετε. Ἐλάτε στὸν κύκλον τὸν φωτεινόν. Τὸν κύκλον τῆς ἱεραποστολῆς. τὸν κύκλο τῶν 12 ἀποστόλων. Νὰ τὰ ἀφιερῶσετε ὅλα.

“Ολα. Αξίζει κανείς να θυσιάσει τη νεότητά. Για ότι ύψηλόν. Για ότι μεγάλον. Για ότι ώραϊον. Και να πυκνώσωμεν τὰς φάλαγγας τῶν ὀλίγων ἱεραποστολικῶν ἀδελφοτήτων ποῦ ὑπάρχουν. Μπρός, παιδιὰ τῆς ἐλλάδος. Μπρός. Ἡ ἰδεολογία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὑπεράνω ὄλων. Καὶ τοῦ Μάρξ, καὶ τοῦ Λένιν. Καὶ ἦτινος ἄλλου. Δὲν ὑπάρχειν ἄστρον εἰς τὸν οὐρανὸν ποῦ νὰ φωτίζει τόσον ὅσο φωτίζει ἡ ὀρθοδοξία. Τὸ ἄστρον τῆς ὀρθοδοξίας μας. Μπρός παιδιὰ τὸν πρῶτον κύκλο. Καλά. Ἄ, δέσποτα, δύσκολα πράγματα. Φώτιοι νὰ γίνουμε, Γρηγόριοι νὰ γίνωμε, Χρυσόστομοι. Γιατί; Σάρκες καὶ κεῖνοι. Ἄνθρωποι ἦταν καὶ κεῖνοι.

Καλά. Δὲν θέλετε νὰ γραφεῖτε εἰς τὸν πρῶτον κύκλο, ἐγγραφῆτε στὸν δεῦτερον κύκλον. Ποῖος εἶναι δεῦτερος κύκλος; Εἶναι ὁ κύκλος τῶν ἐβδομήκοντα. Νὰ διατηρήσετε τὰς γυναῖκας σας. Νὰ μὴ φύγετε ἀπὸ τὰς γυναῖκας σας. Ἀπὸ τίς ἐργασίες σας. Νὰ μὴν ἐγκαταλείψετε τὸ γραφεῖον σας. Ἐὰν εἶστε ὑπάλληλοι. Νὰ μὴν ἐγκαταλείψετε τὸν στρατὸ ἂν εἶστε ἀξιωματικοί. Νὰ μὴ ἐγκαταλείψετε τὰς θέσεις σας. Ὅπου εἶστε. Ἐκαστος ὡ ἐκλήθη. Ὡς οἰκογενειάρχῃ. Νὰ εἶστε στὸν κύκλο τῶν ἐβδομήκοντα, νὰ κάνετε ἱεραποστολή. Καὶ μπορεῖ καὶ ἀκόμα ἓνας ἔγγαμος, καὶ ἓνας ἄνθρωπος ποῦ ζεῖ μὲς στὴν κοινωνία, νὰ πράξει ἔργον ἱεραποστολῆς. Καὶ νὰ ἐξαπλώσει τὸ Χριστιανισμὸ στὸν κύκλο τῆς καὶ νὰ μάθετε. Ντροπὴ μᾶς εἶναι, ὅτι 5 χιλιασταὶ ποῦ ἦρθαν στὴν ἐλλάδα κινδυνεύουν τώρα νὰ κάνουν πόλεις καὶ χωριὰ χιλιαστικά. Μπρός, ἱεραποστολή. Ἱεραποστολή. Ὅλη στὴν ἱεραποστολή. Στὴν μικρὰν καὶ στὴ μεγάλην ἱεραποστολή.

Καὶ τελειώνω, καὶ σᾶς λέγω, καλῶ ἀπόψε. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς νέοι. Ὡ νεότης, θραῦσον τὸν κάλαμον καὶ γίνου στρατιώτης! Ὡ νεότης, θραῦσον τὸν κάλαμον καὶ γίνου στρατιώτης! Ἐλᾶτε κοντὰ στὸ Χριστό. Ἐλᾶτε κοντὰ στὴν ὀρθοδοξία. Τιμῆστε τὸν Χριστό, ποῦ εἶναι τὸ νεώτερο σύμβολον. Αξίζει νὰ θυσιάσῃτε γιὰ τὸ Χριστό καὶ γιὰ τὴν ἀγία τοῦ Ὁρθοδοξία. Ὡ νεότης, θραῦσον τὸν κάλαμον καὶ γίνου στρατιώτης! Μιμητὴς τοῦ ἱεροῦ Φωτίου καὶ τῶν μεγάλων πατέρων. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς θέλετε νὰ ἀνήκετε σὲ ἱεραποστολή. Εἶτε ἄ' κύκλου, εἶτε β' κύκλου, σᾶς παρακαλῶ νὰ μείνετε. Προσεύχομαι ὁ ταλαίπωρος ἐπίσκοπος, ὁ ἀμαρτωλὸς ἐπίσκοπος, ποῦ σβήνω διότι ἐμεῖς εἴμαστε ἡ δύσις. Σεῖς εἶστε ἡ ἀνατολή. Μετ' ὀλίγον στὰ κυπαρίσσια θὰ πᾶμε καὶ ἡμεῖς. Καὶ παρακαλῶ νὰ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ταλαιπώρου ψυχῆς μου. Σεῖς θὰ μείνετε νεότης. Ὡ νεότης, θραῦσον τὸν κάλαμον καὶ γίνου στρατιώτης! Ἐλᾶτε στὴν ἱεραποστολή. Ἐλᾶτε κοντὰ στὴν ἱεραποστολή, στὴν πυκνὰ αὐτὴ ἱεραποστολή. Λοιπὸν ὅσοι ἀπὸ σᾶς θέλετε νὰ ὑπερετήσετε ἢ στὸν μικρὸν κύκλον. Στὸν κύκλον τῶν δώδεκα ἢ τὸν κύκλον τῶν ἐβδομήκοντα. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες κλπ. Ὅσοι ἐδῶ μέσα, καὶ αὐτὸ τὸ κτίριο ποῦ βλέπετε. Τὸ ἔφτιασε, ποῖος τὸ ἔφτιασε; Κάνας πλούσιος; Ὁχι! Ὁχι! Ὁ εὐσεβὴς λαὸς μας. Τὰ πτωχαδάκια τῆς ἀθήνας, ἔφτιασαν αὐτὴ τὴν αἴθουσαν. Μάλιστα. 100 γυναῖκες καὶ ἄνδρες ποῦ αὐτὲς ὡς συνεργᾶται ὑπερέτησαν. Καὶ αὐτοὶ ὡς συνεργᾶται ἐξαπλώθησαν, τὸ δίκτυο τῆς φιλανθρωπίας σ' ὅλη τὴν πόλη. Ζητῶ λοιπὸν, ὄχι ἐγὼ ὁ ἀμαρτωλός. Ζητεῖ ὁ Φώτιος. Ζητεῖ ἡ ὀρθοδοξία, ζητεῖ ἡ πατρίς. Ζητοῦν τὰ μνήματα καὶ οἱ τάφοι μᾶς ζητοῦν ἱεραποστόλους. Καὶ πρέπει ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐξέρχονται ἀποστόλους. Ὁχι μόνο μακρὰν, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος. Νὰ πυκνώσωμε τὸ δίκτυον τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς. Καλῶ λοιπὸν στὸ τέλος, νὰ φύγετε ὅλοι, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, νὰ πᾶτε στὰ σπίτια σας, καὶ νὰ μείνουν ὅλοι ὅσοι μὲς στὴν καρδιά τους, ὑπάρχει πόθος ἱεραποστολῆς. Εἶτε μικροῦ κύκλου εἶτε μεγάλου κύκλου. Λοιπὸν σᾶς περιμένω νὰ δηλώσετε. Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ στὴν αἴθουσα, καὶ νὰ κοιτάζω πόσοι θὰ μείνουν. Παιδιά, καὶ νέοι, καὶ γυναῖκες, καὶ ἄνδρες, ἀσπρομάλοι γέροντες ἀλλὰ καὶ μικρὰ παιδιὰ, καὶ νεότης. Νὰ δηλώσουν ἐδῶ καὶ ἐμεῖς θὰ τοὺς χρησιμοποιήσωμε. Καὶ πρώτη ἀποστολή θὰ σᾶς δώσω ἀπόψε. Τί θὰ τοὺς δώσω ἀπόψε; Θὰ σᾶς δώσω πρῶτο ἔργον ἱεραποστολῆς. Πρῶτο ἔργο, καὶ ὅταν κατεβῶ ἀπὸ τὴ Φλώρινα, θὰ σᾶς δώσω δεύτερο, γ', ἓνα μικρὸ πολὺ μικρό. Θὰ δώσω σὲ ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ δηλώσουν. Ὅτι θὰ δηλώσουνε τὰ ὀνόματά τους. Ὅτι θέλουνε νὰ ὑπηρετήσουν ὡς πιστοὶ στρατιῶτες τῆς Ὁρθοδοξίας, σ' αὐτοὺς θὰ τοὺς δώσω τὸ πρῶτο σύνθημα ἐξορμήσεως μέσα στὴν

ἀμαρτωλὴ Βαβυλῶνα, τὰς Ἀθήνας. Καὶ τώρα ἀγαπητοὶ μου, ἀναχωρῶ διὰ Φλώρινα. Συνοδεύσατε με διότι καὶ κεῖ ἐπάνω ἔχω σκληρὸν ἀγῶνα, καὶ παρακαλῶ μνημονεύετε τοῦ ταπεινοῦ ὀνόματός μου, καὶ λέγετε πρὸς τὸν ἅγιον ἐν Τριάδι Θεόν. Ὅτι Χριστὲ βοήθει Αὐγουστίνω, ἀμαρτωλῶ ἐπισκόπῳ. Καὶ τώρα ὅλοι μαζί. Ὅλοι μαζί. Δί' εὐχῶν...